

Redacción
y Administración:
S A N B L A S 1951

U. T. 59-3667
Bs. Aires

SLOVENSKI GLAS

(LA VOZ ESLOVENA)

PERIODICO QUINCENAL DE LA COLECTIVIDAD ESLOVENA (YUGOSLAVA) PARA TODA SUD
AMERICA. ORGANO DEL CONSEJO ESLOVENO QUE REPRESENTA TODAS LAS
SOCIEDADES ESLOVENAS

REGISTRO NACIONAL
DE LA PROPIEDAD
INTELECTUAL
No. 225027

FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 3159

TARIFA REDUCIDA
Concesión N° 1551

CORREO
ARGENTINO
CENTRAL B

NA ROČNINA:

Za eno leto

\$ 8.—

Za pol leta

\$ 5.—

Za inozemstvo

2 Dolarja

Posamezna šteč. 20 cts.

LETO (AÑO) I.

BUENOS AIRES, 7 DE JUNIO (JUNIIA) 1947

Núm. (Štev.) 18

EL PRIMER CONGRESO JUVENIL YUGOESLAVO

La Juventud Yugooslava en la Argentina ha anunciado la realización de su Primer Congreso, el que tendrá lugar en la ciudad de Buenos Aires en la semana que va del 14 al 21 de junio del corriente año.

Es este un acontecimiento del todo nuevo en nuestra Colectividad y posiblemente también lo sea para todos los Yugooslavos que se hallan fuera de su tierra natal, sea cual fuere el país en que se encuentran actualmente. Es este un acontecimiento que debe ser recibido con alegría por todos los jóvenes Yugooslavos y de progenie Yugooslava — y no dudamos lo será, dada la activa preparación que para el mismo se sigue — y también por los que, si bien no podemos llamar jóvenes, alientan idénticos sentimientos patrióticos hacia su país de origen, a los que alienta a nuestros jóvenes. Y decimos que debe ser recibido con alegría, pues demuestra que nuestra juventud realmente se interesa por los problemas de nuestra colectividad, bastante numerosa por cierto, en la hospitalaria Argentina.

Después de un año de activos movimientos organizativos, la Federación Juvenil Yugooslava ha lanzado el llamado dirigido a todos los jóvenes Yugooslavos y de progenie Yugooslava, para la realización del Primer Congreso Juvenil, que está destinado a plasmar toda esta actividad asentándola definitivamente sobre bases sólidas, y a establecer las futuras tareas que deberá realizar la juventud en nuestra colectividad.

Dentro del primer aspecto, podemos decir con orgullo que nuestros jóvenes han conseguido el objetivo propuesto, pues se dan las condiciones necesarias para que este afianzamiento se lleve a cabo. En efecto, al comenzar sus tareas la Federación Juvenil Yugooslava, solo había 4 comisiones juveniles adehradas, y actualmente, frente al Primer Congreso, hay 16, en su mayoría constituidas en forma directa o indirecta por los mismos jóvenes que han iniciado el movimiento. Corresponde ahora, mejorar la calidad de los elementos agrupados en dichas Comisiones Juveniles, y aumentar su número en lo posible. Para ello la juventud misma prepara los medios destinados a este fin, como ser cursos de idioma, de enseñanza general, actividades deportivas y culturales, al mismo tiempo que desarrolla una campaña destinada a la agrupación de mayor cantidad de jóvenes.

Donde más posibilidades tiene nuestra juventud, es en el planteamiento de las futuras tareas, las cuales no dudamos serán llevadas a cabo.

Así pues, las fuerzas de la Federación serán destinadas en lo futuro a afianzar nuestro acervo cultural en todas las formas posibles, así sea difusión de periódicos, creación de cursos, certámenes deportivos, etc. Pero donde nuestros jóvenes pondrán sus mejores energías, será en la constitución de una Central Juvenil Eslova, como medio de organizar a los jóvenes de nuestros pueblos hermanos. Para ello en el Congreso serán establecidos los pasos necesarios que deberán cumplirse para la consecución de tal fin.

Luego de esta breve reseña de la significación del Congreso Juvenil en el terreno práctico, no podemos menos que referir y explicar el espíritu que anima a nuestros jóvenes en sus tareas. Es aquí donde se ha operado un verdadero cambio. En nuestra colectividad se creía que los jóvenes se desentendían de todos los problemas que afligen a nuestros inmigrantes, pero los hechos están demostrando que no es así. Y esto ha ocurrido frente al todoejemplo sin igual que la juventud yugooslava ha brindado a los jóvenes de todo el mundo, en su titánica lucha contra las fuerzas de la regresión y del nazifascismo en la guerra, y sigue brindando en la construcción de una nueva Yugooslavia libre y soberana, construida sobre bases netamente populares, que tales son las fuerzas que la alientan. Nuestros jóvenes han sabido asimilar estas enseñanzas, así lo demostrarán en el Congreso, que será la aplicación de las mismas.

De todo el significado moral de estas enseñanzas, cabe destacar el hecho que demuestra que el progreso de los pueblos se halla en relación directa con el interés que sus individuos demuestran por ese mismo progreso, olvidando sus propios egoísmos particulares, para dar todas sus energías y capacidad al servicio de la Nación y el pueblo del cual son partes. Entendemos como progreso todo lo que beneficia a la humanidad, vale decir al pueblo, y llegamos a la conclusión de que beneficiando a la comunidad, nos beneficiamos nosotros mismos, que de esta manera percibimos parte del beneficio que nos corresponde.

Este espíritu es el que dirige a nuestros jóvenes, y les hace trabajar en beneficio de nuestra colectividad, porque saben que de esta manera trabajan para su patria de origen y al mismo tiempo contribuyen al engrandecimiento de su patria adoptiva.

Por todo esto, y por mucho más, saludamos al Primer Congreso Juvenil Yugooslavo, esperando que él sea el primer paso que nuestra Juventud da, hacia la realización definitiva de sus anhelos, y hacia la organización de toda la Juventud de las colectividades hermanas, que, como la nuestra, recibe el hospitalario albergue que le brinda la República Argentina.

Imperialitične spletke okoli jugoslovansko-italijanske razmejitvene komisije

Jugoslovansko-italijanska razmejitvena komisija, ki ima nalogo, določiti na terenu začasno mejo med Jugoslavijo in Italijo, nadaljuje svoje delo. Že od vsega početka so poskušale sile, ki jim ne gre v račun mirno sožitje med obema državama, z različnimi spletkami in z zlonamerno izvajenimi incidenti ovirati delo komisije. V izbiri sredstev niso izbirčni. Ko zaplotni strelji na razmejitveno komisijo in namerno izzivanje mirnega prebivalstva s strani civilne policije ni rodilo zaželenega uspeha, se poslužujejo v zadnjem času drugih metod.

Te dni je začela poslovati razmejitvena komisija na goriškem področju. Tokrat je stopila v akcijo francoska agencija AFP, ki je objavila poročilo svojega dopisnika iz Trsta, da je "komisija štirih velesil, ki vrši nadzorstvo nad delom jugoslovanske in italijanske delegacije", odpotovala v Gorico, kjer da se je določevanje meje na terenu "pokazalo kot zelo delikatno". Kakor izgleda ta vest sama po sebi na prvi pogled povsem nedolžna, se skriva za njo zahrbtna spletkar. Dejansko ima komisija štirih velesil zgolj nalogo, biti z nasveti v pomoč jugoslovansko-italijanski razmejitveni komisiji, nima pa nobene pravice nadzorstva nad delom komisije. Poročilo agencije AFP ima zgolj namen, ustvariti že v naprej videz nevarnega spora, zaradi katerega bi bilo potrebno "posredovanje" velesil. Takega "posredovanja" si namreč najbolj žele tisti zapadni reakcionarni krogi, ki bi hoteli za vsako ceno preprečiti sporazumno rešitev morebitnih krajevnih obmejnih sporov, da bi mogli svoje posredovanje izkoristiti za razpihavanje mržnje med Italijo in Jugoslavijo in potegniti iz tega koristi za sebe.

Morda tudi ni zgolj slučaj, da se besedilo mirovne pogodbe prav na odseku Gorice ne sklada povsem z mejo, ki je načrtovana na priloženem zemljevidu. Razlika je sicer malenkostna, vendar pa skrajno značilna. Po mirovni pogodbi je predvidena na goriškem sektorju naslednja mejna črta: od Sabotina (kota 610) gre črta proti jugu, seka reko Sočo v višini mesta Solkana, ki ga pušča na jugoslovanskem ozemlju. Od tu gre neposredno zapadno od železniške proge Kanal—Dornberg do točke 750 m južno od ceste Gorica—Ajdovščina. Nato se odcepi od železniške proge in gre proti jugozapadu, prepuščajoč Jugoslaviji mesto St. Peter, Italiji pa bolnišnico in cesto. Približno 700 m od postaje Sv. Marko preseka progo, ki spaja zgoraj imenovano železnico in železnico Zagreb—Krmín.

Na zemljevidu načrtovana meja se razlikuje v toliko, da gre meja od kote 610 na jugovzhod in vključuje celo vrh Sv. Valentina, dočim gre po besedilu pogodbe od kote 610 na jug. Besedilo pogodbe tudi določa, da ostane mesto Solkan v Jugoslaviji. Na zemljevidu načrtovana meja pa gre tik ob železnici in pušča Italiji tisti del Solkana, ki leži zapadno od železniške proge.

Jasno je, da gre tu zgolj za tehnične pomete, ki pa ne morejo biti resna ovira za delo komisije. Mirovna pogodba namreč izrecno predvideva, da velja v primeru nesoglasij med besedilom pogodbe in na zemljevidu načrtovano linijo besedilo mirovne pogodbe.

Italijanska delegacija naravno zagovarja mejo, ki gre v prilog Italiji, čeprav je to v nasprotju z besedilom mirovne pogodbe in se prav na terenu jasno vidi, da bi bila taka meja povsem nesmiselna. Jugoslovanska delegacija vztraja na besedilu pogodbe. V nasprotnem primeru bi bil odrezan del mesta Solkana, prav tako pa bi bil nemogoč dostop k železniški postaji. Mejo, predvideno v mirovni pogodbi, narekuje tudi potreba popravljanja proge in vzpostavitev nujnega požarnega pasu. Upoštevati je tudi treba, da je železniški nasip na nekaterih mestih širok do 20 m in da je bližnji hudournik Vrtojba nevaren za progo. Za uspešno popravljanje proge in za reguliranje tega hudournika je nujno, da ostane vsaj en breg Vrtojbe na jugoslovanski strani.

Prebivalstvo na področju, ki pripada Jugoslaviji, je tudi že ponovno izrazilo željo, naj bi meja vključila v Jugoslavijo tudi bolnišnico hišo. Besedilo mirovne pogodbe namreč prepušča Italiji zgradbo bolnišnic pri St. Petru, ne določa pa, da pripade Italiji tudi bolnišnica Rdeča hiša. Dejstvo je, da je več kot dve tretjini bolnikov, ki so se zdravili v goriških bolnišnicah, prihajalo z ozemlja, ki pripada Jugoslaviji. Zato je želja prebivalstva povsem upravičena in v skladu z določbami mirovne pogodbe.

Iz vsega tega je jasno, da določitev začasne meje pri Gorici ne more predstavljati nobenih težav. Dejstvo, da poskušata italijanska delegacija že itak krivično francosko črto napraviti še bolj krivično, je samo dokaz, da bi hoteli na ta način doseči vmešavanje tistih sil, ki bi hotele za vsako ceno ustvariti nepremostljiv jezik med Italijo in Jugoslavijo in preprečiti normalizacijo dobrih sosedskih odnosov.

Jugoslovanska vlada je s tem, da je podpisala mirovno pogodbo z Italijo, dovolj jasno pokazala svojo dobro voljo in željo, da bi prišlo čim prej do odnosov dobrega sosetstva med italijanskim in jugoslovanskimi narodi. Tej želji je dala izraza tudi s svojo pripravljenostjo za vzpostavitev rednih diplomatskih odnosov. Tudi jugoslovanska delegacija v razmejitveni komisiji si prizadeva doseči uspešno in sporazumno rešitev vseh nesoglasij pri določanju začasne meje. Tudi italijanski delegati naj z dejanji dokažejo dobro voljo in tako tudi s svoje strani prispevajo k vzpostavitvi dobrih medsebojnih odnosov.

S. P.

Obvestilo

Javljamo vsem našim organizacijam, kakor tudi našim rojakom, da Osrednji Jugoslovanski Svet, ustanovljen na prvi Jugoslovanski Konferenci ima svoj nov sedež v ulici Santa Fe 2944. Preselili so se v te prostore tudi Osrednji Odbor Udruženja Svobodna Jugoslavija, Koordinacijski Odbor za Pomoč Jugoslaviji, Federacija Jugoslovanske Mladine, Trgovsko Združenje in vse ostale organizacije priključene Osrednjemu Jugoslovanskemu Svetu.

Pazite na naslov: Santa Fe 2944 (vokal Agüero), T. A. 41 (Plaza) 3117.

ZATOČIŠČE NAJSLABŠIH REAKCIONARNIH ELEMENTOV

Conska svet v Trstu, ki ba je postavila Zavezniška vojaška uprava po razpustu ljudskih oblasti kot svoj posvetovalni organ, je poslal Zavezniški vojaški upravi v zvezi s praznovanjem 1. maja resolucijo, v kateri skuša zvaliti odgovornost za fašistične bombne napade na ljudske množice. Po mnenju Conskega sveta ne bi smela Zavezniška vojaška uprava dovoliti manifestacij v znak praznovanja 1. maja. Edini demokratični glas, ki ga je bilo mogoče slišati v protidemokratski in šovinistični skupini članov Conskega sveta, je bil glas dr. Pincherla, ki je v predloženih, ostri resoluciji javno obsodil fašistične teroriste 1. maja in napadalce na Slovensko narodno gledališče. Zanimivo je, da niso o tej resoluciji niti razpravljali, niti glasovali. Izvršni odbor Slovensko italijanske antifašistične zveze poroča vsemu protifašističnemu prebivalstvu Trsta in njegovega ozemlja protiljudsko stališče, ki ga je zavzel Conski svet v svoji resoluciji, še bolj pa v diskusiji. S tem je jasno izpričano, da ni ta Conski svet nič drugega nego zbirališče najslabših reakcionarnih elementov, ki so bili postavljeni na ta položaj brez pristanka in brez sodelovanja tržaškega prebivalstva. Zaradi tega nima nobene, niti zakonite, niti moralne pravice razpravljati v imenu tržaškega ljudstva.

TO JE POTUHA ZLOČINCEM

Dne 7. maja je bila pred višjim zavezniškim sodiščem v Trstu obravnavana proti 20-letnemu vseučiliščniku Gvidu Coenu, pri katerem so našli 30. aprila tik po atentatu na baklado bombo tipa OTO. Obtoženec je bil obsojen na 7 dni zapora. Ker pa je že presedel 8 dni, so ga takoj izpustili. Tržaško ljudstvo je tudi ob tem primeru spoznalo, kakšno potuho uživajo razni zločinci. Obsodba takšne vrste je zasmeh zakonov in čuta pravičnosti. Nedvomno bi bila obsodba popolnoma drugačna, če bi odkrili bombo pri kakem protifašistu. S takšnimi sodbami ne bo mogoče prepričati tržaškega ljudstva, da je sedanja zasedbena oblast nepristranska in pravična. Sodba je bila izrečena v času, ko še niso mogli zapustiti bolnišnice številni ranjeni tovariši in tovarišice in ko se po Trstu še zmerom sprehajajo dobro znani fašistični teroristi in zločinci.

NOVA GORICA

Ozemlje zapadne takozvane "francoske črte" bo po sklepih mirovne pogodbe pripadlo Italiji. S tem bo primorskim Slovencem odvzeto njihovo kulturno, gospodarsko in prometno središče. Zaradi tega bo v neposredni bližini stare Gorice zgrajena nova Gorica. V ta namen je bil pri krajnem izvršnem ljudskem odboru goriškega okraja že ustanovljen poseben delovni odbor, ki ima nalogo pripraviti ter izdelati regulacijski osnutek za novo Gorico, ki bo postala središče Slovincem na zapadni meji.

RAZKRINKAN HUJSKAŠKI LIST

V času, ko bi morale biti v tržaškem Arzenalu sindikalne volitve, je zloglasni tržaški hujskaški list "Voce libera" objavil članek z očitnim namenom prikazati na umeten način težko vzdušje, v katerem se volitve ne bi mogle vršiti. Po aslugi Delavske zbornice, ki tudi pomaga razbijati in ovirati sindikalno enotnost tržaškega delavstva, so bile volitve odpovedane, ker je bilo jasno, da bodo prinesle zmago našim Enotnim sindikatom. Delavci Arzenala pa so povabili tržaške novinarje, da se prepričajo o pravem stanju v obratu. Pokazalo se je, da je bil članek lista "Voce libera" zasnovan na čisto enostavni izmišljenosti. Zaradi tega je morala "Voce libera" preklicati, kar je bilo napisanega v zvezi s stanjem v Arzenalu. S tem je podano pred javnostjo priznanje, da je služila objava tega članka namenu razširjanja laži. Po zaslugi zavednih delavcev je bila "Voce libera" ponovno razkrinkana kot hujskaški list. Zaman so njena prizade-

PRIMORSKE VESTI

OTROKE PRETEPAJO

Policija na Opčinah je dne 1. maja aretirala tri dečke, stare od 15 do 16 let, ker so hoteli zbrisati šovinistične napise, ki so jih ponoči napisali fašisti na našem openskem obelisku. Ko so otroke izpustili, so povedali, da so jih v vojašnici pretepali. Na mladih telesih so bili še vidni sledovi udarcev. Matere dečkov so šle zaradi tega na policijo in protestirale proti pretepanju mladoletnih otrok. Dogodek je vzbudil odpor in obsodbo vsega openskega prebivalstva in openskih mater, ki so v 25 letih fašističnega suženjstva dovolj jasno pokazale, da znajo vzgajati svoje otroke.

TUDI SLOVENSKE OTROKE NAPADAJO

Dne 4. maja je šla večja skupina goriških otrok v spremstvu svojih staršev po Carducci-jevi ulici k prvemu obhajilu. Z oken raznih gospodskih hiš so začeli italijanski šoviniisti pljuvati nanje in jih sramotiti. Ko so se otroci vračali iz cerkve v slovensko šolo, kjer je bil zanje pripravljen zajtrk, so pričeli iz hotela "Angelo d'oro" v Favettijevi ulici, kjer so nastanjeni puljski "begunci" ("esuli"), metati nanje pločevinaste škatlje. Ogorčeni starši so hoteli vdrati v hotel, kar pa je policija preprečila. Značilno je, da je bil izvršen ta napad na slovenske otroke, četudi so bili med njimi tudi sinovi in hčerke znanih slovenskih belogardistov. Napad je bil izvršen samo zaradi tega, ker so otroci Slovenci. Dogodek je vzbudil ogorčenje vsega slovenskega prebivalstva. Tudi to pot se je pokazalo, da je le v osedelovanju naprednih slovenskih in italijanskih množic zagotovljeno spoštovanje narodnostnih pravic. Vsa ostala pota vodijo v šovinizem, sovraštvo in narodnostno nestrpnost, ki rodijo takšne "dogodke", kakor se je zopet pripetil v središču Gorice, dne 4. maja.

USPEHI SETVENE KAMPANJE

V postojnskem okraju je doslej obdelanih 116.65 ha zemlje. Obdelali pa je bodo še 301.44 ha, t. j. 35% več nego leta 1946. Največ orne zemlje so obdelali doslej v okolici Gornje Košane. Tudi v sežanskem okraju je setvena kampanja v polnem teku. V glavnem so ta dela že izvršena. Žene sežanskega okraja so na svojem zborovanju napovedale vsem okrajem Slovenskega Primorja tekmovanje za napredek gospodarstva. V sežanskem okraju je doslej obdelana celotna površina v izmeri 3.141 ha in 36 arav. Tudi v slovenski Istri so kmetje opravili oranje in setev. Spričo občutnega primanjlovanja vprežne živine so si kmetovalci medsebojno pomagali na ta način, da so si živino posojali.

IGRALSKA ŠOLA SLOVENSKEGA NARODNEGA GLEDALIŠČA

Uprava Slovenskega narodnega gledališča v Trstu odpre te dni svojo igralsko šolo, v katero bodo sprejeti vsi, ki se hočejo posvetiti igralskemu poklicu.

GLADOVNA STAVKA BOLNIKOVI

Že delj časa se bolniki v bolnišnici "Magdalena" pritožujejo zaradi obupno slabe hrane. Ker pa jim niso v nobenem pogledu izboljšali hrane, so pričeli bolniki dne 3. maja z gladovno stavko.

SMRTNA KOSA

49 letni gostilničar Cesare Kumar iz ul. Petronio 2 v Trstu je zavozil na vogalu ulice Cologna v civilni kamion. Pri tem je dobil usodne poškodbe, za katerimi je podlegel. V Sovodnjah je umrl 6 letni Etbin Pahor. Nadalje so umrli v Trstu 61 letni Marko Dunikoli, 94 letna Antonija Kodanič, 58 letni Pavel Dekval, 78 letna Jožefa Kumar, vdova Bambošek, 83 letni Peter Trampuž, 32 letna Franciška Pahor vdova Besednjak, 35 letni Rudolf Medica, 53 letna Klementina Koslovič ter 51 letni Anton Starc. Pokojnikom bomo ohranili trajen spomin.

RAZNE NOVICE

— Iz železniške čuvajnice pri Nabrežini so odnesli 20.000 lir gotovine in krznen plašč, vreden 15.000 lir.

— Openska policija je našla blizu postaje vžigalno bombo, topovsko granato in dve ročni bombi.

— Na vrtu Sv. Mihaela so obležali v ranah zaradi eksplozije razstreliva v škatlji 17 letni Roman Vižintin, 15 letni Sergij Vižintin in 14 letni Hektor Vižintin. Vse tri so prepeljali v tržaško bolnišnico. Romanu Vižintinu so odrezali nogo pod kolonom.

— Neznani ropar je z naperjenim samokresom v desnici napadel na cesti iz Proseka proti Gabrovici Tito Kozlovič ter jo prisilil, da mu je izročila usnjato torbico, v kateri je imela 11.000 lir ter razne dokumente. Do-

mnevajo, da je ropar doma iz Vidna.

— Dva Napolitanca, ki sta zaposlena na ribiča na ladji "Giorgio", sta napadla na cesti ameriškega mornarja Johna Straka in mu odnesla uro, denarnico z 9.752 lirami in druge drobne predmete.

NOVI FAŠISTIČNI NAPADI TER IZZIVANJA

Prvomajska proslava v Trstu se je pričela na predvečer z veličastno baklado in povorko, v kateri je korakalo okoli 30.000 ljudi. Ob zvoku delavskih pesmi in vzklikih prvomajskim geslom je krenil sprevod proti dirkališču Montebello skozi gost špalir, v katerem je bilo najmanj 60.000 Tržačanov. Fašisti niso mogli prenesti te sijajne manifestacije tržaškega celovnega ljudstva. Zaradi tega so organizirali napad in so vrgli v sprevod dve ročni bombi. 30 Tržačanov je bilo ranjenih, med njimi 14 težko ranjenih. Ranjeno ljudstvo je navalilo na napadalce, ki so se zbežali na vseh strani. Policija je aretirala med drugim dijaka Gvida Coena, ko je hotel vreči tretjo bombo. Velikih prvomajskih dopoldanskih manifestacij se je udeležilo nad 200.000 Tržačanov. Množice ljudstva so s pločnikov navdušeno pozdravljale v prvomajskem sprevodu korakajoče partizane, sportnike in skupine organiziranega delavstva. Fašisti, ki so menili, da bodo z napadom na predvečer povzročili med tržaškim delovnim ljudstvom preplah, so tudi naslednji dan segli po bombi, ki so jo fašistični napadalci vrgli z okna neke hiše v Carducci-jevi ulici. Pet Tržačanov je obležalo v ranah, med njimi tudi civilni policist. Tudi zvečer so fašisti vrgli bombo v javnem parku, kjer so množice v veselem razpoloženju praznovali zaključek prvomajske proslave. Fašistični zločinci se niso zadovoljili z bombnimi napadi temveč so v ugodnem trenutku navalili na menzo delavcev in nameščencev podjetja Acagata ter jo razbili. Velikemu fizikalnemu nastopu pri Sv. Soboti je prisostvovalo okoli 50.000 ljudi. Po fizikalnem nastopu je 2.000 pevcev, ki so bili razdeljeni v italijanski in slovenski pevski zbor, zapelo vrsto partizanskih in domoljubnih pesmi. Le-tošnja prvomajska proslava v Trstu je bila največja od vseh dosedanjih ter je še tesneje povezovala delovno ljudstvo Trsta in bližnje okolice. Dne 29. aprila pred polnočjo so fašistični zločinci izvršili drugi atentat na bolnišnico odreda Jugoslovanske armade v Gorici. Policija ni izvršila nobene preiskave v hiši, kamor so pobegnili atentatorji potem, ko so zagnali na vrh bolnišnice dve bombi.

KAJ PRIČAKUJEJO SLOVENCİ OD ITALIJE?

Dobro vemo, kako se je pod fašizmom izmutila 2700 letna kultura Italije v pošastno brezobzirno uničevanje slovenskega in hrvaškega življa v našem Primorju. Sedaj se ta kultura zaradi francoske "črte", na katero sta pristala predstavnika angleške in ameriške zunanje politike, vrača med goriške, beneške, rezijanske in trbiške Slovence. Italija bi rada sedela s Sovjetsko zvezo, Ameriko, Anglijo, Jugoslavijo in drugimi državami v Organizaciji združenih narodov. Toda ta organizacija zahteva od svojih članov, da se držijo mednarodnih obveznosti glede plemena, spola, vere in jezika. Oči vsega sveta, zlasti pa vsega slovanskega sveta, v prvi vrsti Jugoslavije in Slovenije, so uprte v 2700 letno kulturo, da jo vidijo, kako bo odslej delovala med goriškimi, beneškimi, rezijanskimi in trbiškimi Slovenci, kako bo izvedena jezikovna enakopravnost in dvojezičnost ter vpoštevšana "plemenita" človečanska obljuba iz leta 1918 v smislu znanega proglasa, ki je obljubljal tedaj Slovencem vse lepe reči.

NEIZPOLNJENA ZAGOTOVILA

Angloameriške okupacijske oblasti v Pulju so večkrat zagotavljale, da bodo spoštovale prevzete obveznosti na zasedbenem področju tistega bivšega italijanskega ozemlja, ki bo na podlagi mirovne pogodbe priključeno Jugoslaviji. Toda iz Pulja še sme-

BANCO POLACO S. A.

Unico Banco Eslavo de Sud América



Sección YUGOESLAVA

Atendida por experto personal de esta nacionalidad.

- TRANSFERENCIAS DE FONDOS de Ayuda Familiar a Yugoestavia.
- CAJA DE AHORROS y CUENTAS CORRIENTES. Dos magníficos Servicios a disposición de la Colectividad Yugoestava.
- SECCION DESCUENTOS. El Banco atenderá de inmediato su Solicitud de Crédito.

CONSULTENOS PERSONALMENTE O POR ESCRITO

TUCUMAN 462

BUENOS AIRES

C. CORREO 390

rom odvažajo material in razne naprave. Vojaška uprava okupacijskih oblasti je naravnost legalizirala odvažanje imovine, med drugim tudi naprav velikega električnega mlina. Prebivalstvo Pulja izraža svoje ogorčenje zaradi takšnega ravnanja in kršitve prevzetih obveznosti.

PREPOVEDANA PRVOMAJSKA PROSLAVA

Kakor se spominjamo, je lanska prvomajska proslava v Gorici veličastno uspela. Letos pa je Zavezniška vojaška uprava prepovedala vse javne proslave. Enotni sindikati so zaradi tega ravnanja najenergičnejše očigledni prepoved in spletke nekaterih krogov, ki ne bi prenesli manifestantne proslave demokratičnih ljudskih in delovnih množic Gorice ter okolice. Zavezniška vojaška uprava je s tem svojim stališčem zopet izpričala svoj protiljudski značaj.

ZVU SI JE PREMISLILA

Poročali smo, da je Zavezniška vojaška uprava prepovedala za prvomajsko proslavo v Trstu vse narodne zastave ter "predpisala" za praznovanje 1. maja samo rdeče zastave. S tem je nameravala Zavezniška vojaška uprava zabraniti demokratičnim ljudskim množicam proslavo 1. maja na način, kakor ga pojmujejo in čutijo najširše ljudske množice. Po spontanem protestu tržaških množic pa je bila Zavezniška vojaška uprava prisiljena, da ta ukrep umakne in da je dovolila za vse prvomajske svečanosti nošenje vseh zastav.

ODPOSILCI TRŽAŠKEGA LJUDSTVA

Tržaške delovne množice so se odzvale povabilu zalednih držav, ter so izbrale iz svoje sredine najboljše tovarišice in tovariše kot prvomajske odposilce tržaškega ljudstva, ki so odpotovali na prvomajsko proslavo v Moskvo, Beograd, Sofijo, Tirano, Bukarešto, Prago, Varšavo in Budimpešto, da sporočijo bratskim delovnim množicam požarane tržaških delovnih množic.

TRŽAŠKI FAŠISTI NISO POZABILI NA BENITA

Tržaški fašisti so se spomnili smrtnega dne Benita Mussolinija. Dne 26. aprila ob 9.30 se je zbralo na trgu sv. Justa pred spomenikom padlih iz prve svetovne vojne okoli 200 ljudi. Z avtomobilom sta se pripeljala mladenci, ki sta položila na spomenik venec ob vzkljkih navzočnim fašistom "Živel Duce! Živel Mussolini! Živela velika Italija!" Ta ceremonija je trajala kakih 10 minut, nakar so se fašisti porazgubili. Istega dne zjutraj je bila v cerkvi sv. Antona Novega, maša zadušnica za največjim krvnikom italijanskega naroda. Policijske poročilo pravi, da so se udeležili te zadušnice "neznanci". Dve leti po popolnem vojaškem porazu fašizma se sredi Trsta dopuščajo fašistične proslave. Pa pravijo nekateri, da fašizem ne živi več. Protifašistične ljudske množice se bodo še trdneje povezale v neizprosni borbi proti vsem posledkom in pojavom fašizma.

NAPAD NA VLAK

V bližini predora v Barkovljah so pričeli neznanci metati kamenje proti vlaku, ki je vozil iz Trsta v Videm. Po vsej verjetnosti potekajo napadalci iz tistih krogov ki si prizadevajo pretvoriti prvi maj, praznik čela in miru, v dan sovraštva in pretepov. Da bi ustvarili videz, da so napadalci Slovenci, so napad na vlak izvršili v tistem delu Trsta, kjer je slovenski živelj močnejši.

VLOMILCI V OSRČJU TRSTA

S ponarejenimi ključi so se vtihotapili v restavracijske prostore "Cimetti" na Goldonijem trgu neznani zlikovci. Odnegli so večjo količino salame, sira, gnjati in drugih priboljškov. Peter Cimetti je oškodovan za okoli 250.000 lir. Tržaška policija poizveduje za zlikovci.

POROKE

V Trstu so se poročili črkoslikar Ruger

Vičič in zasebnica Štefanija Majdič, električar Ivan Cibič in zasebnica Karla Luksa, uradnik Vilibald Kompare in uradnica Milena Trampuš, šofer Marij Luksa in zasebnica Marija Stara, Kovač Matej Blaškovič in zasebnica Ana Šorli.

V Podsobotinu sta se poročila tov. Franc Kumar iz Brestja in odlična domačinka, partizanka, Angela Drufovka, ki so jo lošistični krvniki svojčas preganjali in mučili, dokler ni stopila kot bolničarka v partizanske vrste.

SMRTNA KOSA

V Gropadi je umrl Karol Grgič, v Trstu pa 93 letna Evgenija Mazorana, 53 letni Alojzij Merzak, 24 letna Ana Parovel, 7 letna Lucila Padovan, 35 letni Franc Butinar, 57 letni Paskval Ceresola, 58 letna Viktorija Černe in 51 letni Pelegrin Zahinja.

V ISTRI SO ZA 30 Odstotkov Presegli LANSKI OBNOVITVENI NAČRT

S požrtvovalnim delom, ki so ga v tekmovanjih še povečali, je istrsko ljudstvo v letu 1946, za 30% preseglo obnovitveni načrt in prihranilo državi s prostovoljnim delom okrog 20 milijonov lir. Posebno se je v tekmovanjih izkazala mladina. Pri prostovoljnih obnovitvenih delih in gradnjah je poleg onih, ki so delali na mladinski progi, sodelovalo 17.869 istrskih mladincev in mladink, ki so delali nad 2.247.840 ur.

Zelo dobri so bili lani v Istri rezultati obnove obrti in industrije. Tako so v rudniku Raši v prvomajskem tekmovanju za 47% presegli proizvodni načrt in v november-skem tekmovanju za 3,22%. Mnoga industrijska podjetja so dosegla približno predvino proizvodnjo. Uspehi v gospodarstvu so znižali cene živilom, tekstilnemu blagu, poljedelskemu orodju, usnju in drugim izdelkom. Napredoval je lani tudi turizem. 20.686 turistov je prineslo Istri okrog 110 milijonov lir denarnega prometa.

Kmetijski oddelek okrajinskega odbora se je trudil za izboljšanje poljedelstva. Odprti sta bili dve kmetijski šoli. Lani je bila ustanovljena tudi prva istrska kmečka obdelovalna zadruga, ki so ji dali ime Edvarda Kardelja in kmalu nato še 4 druge obdelovalne zadruge. Uspešno je bilo lani tudi pogozdovanje. Zasadili so okrog 377 ha goličav.

Za izboljšanje zdravstvene zaščite so zgradili v Istri nove zdravstvene postaje v Revlinju, Pazinu, v Opatiji in pri Sv. Nedelji. Letos bodo zgradili za področje Reke, Raše in Sv. Nedelje protituberkulozni dispanzer.

Kulturno prosvetno delo je v Istri v polnem razmahu. Za šolske potrebščine so izdali lani okrog 14 milijonov lir. Organizirali so napalabetske tečaje, toda še v prejemnem številu. Ustanovili so 78 dramskih druženj, 22 pevskih zborov in 23 godbenih druženj.

V TRSTU JE 35.000 BREZPOSELNIH

"Slovenski poročevalec" v Ljubljani poroča:

Trst, 3. aprila. — V kinematografu "Massimo" so večeraj dopoldne zborovali brezposelni delavci. Ugotovili so, da je po dveh letih ZVU v Trstu 35.000 brezposelnih in da to število stalno raste. ZVU ni storila nič, da bi dvignila mesto iz mrtvila in zaradi svoje politike brezbrčnosti in favoriziranja reakcionarnih krogov ni nadzorovala proizvodnih sredstev. Zborovalci so govorili tudi o pomanjkanju nadzorstva nad cenami, kar je povzročilo inflacijo in še večjo bedo, ZVU je prav tako odgovorna za odpuščanje domačinov in za zaposlitev raznih fašističnih beguncev, ki so se priselili v Trst. Nova organizacija brezposelnih se bo borila proti temu, da bi se to stanje vleklo v neskončnost in zahteva, naj ZVU poroča o svojem delovanju od 12. junija 1945 do sedaj. Zborovalci so končno zahtevali, naj se določijo nadzorstveni organi, ki bodo nadzirali cene po

trgovinah in obnovo industrijskega in gospodarskega življenja sploh.

TRŽAŠKE LADJEDELNICE ODPUŠČAJO DELAVCE

Trst, 3. aprila. — V tržaških ladjedelnicah CRDA so začeli brez vsakega vzroka in protizakonito odpuščati delavce. Same ladjedelnice Sv. Roka so jih prejšnji teden odpuštile 186. Strokovna sindikalna organizacija je takoj posredovala pri ravnatelstvu ladjedelnic in se je nato zaradi negativnega izida posredovanja obrnila na Osrednji odbor za sindikalni sporazum, ki bo posredoval pri ravnatelstvu ladjedelnic CRDA v Trstu.

GORIŠKI SLOVENCİ ZAHTEVAJO VRNITEV LJUDSKEGA DOMA

Gorica, 3. aprila. — Ker bodo baje ameriške vojaške oblasti izpraznile rekvirirani Ljudski dom v Gorici, zahtevajo goriški Slovenci in italijanski antifašisti, naj jim oblast vrnejo ta dom, ki so ga novembra lani rekvirirala antifašistična organizacija. Ljudski dom je last Slovencev, ker so si ga sami zgradili še pred prvo svetovno vojno in imeli v njem svoje kulturno središče. Leta 1925, pa so se doma polastili fašisti.

"Ljubite svojo domovino tako, kot smo jo ljubili mi"

ODKRITJE SPOMENIKA PADLIM BORCEM IN ŽRTVAM V RIHEMBERKU

Rihemberk je postavil svojim junakom in žrtvam narodno osvobodilne borbe krasen spomenik. Na pročelju so napisali: "LJUBITE SVOJO DOMOVINO TAKO, KOT SMO JO LJUBILI MI". In pod temi besedami se viste imena 31 padlih borcev partizanov. Na drugi smo bili, da le prostost bi domu dali". Spodaj pa je vklesanih 35 imen žrtev nemškega preganjanja. Na tretji strani beremo napis: "Izkrvaveli smo, da osvobodimo tebe, domovina". Spodaj pa beremo imena 21 talcev domačinov, ki jih je dohitela smrt doma v požgani vasi. Za spomenik so zbrali sami vaščani denar, okoli 300.000 lir. Vsaka hiša v Rihemberku je dala svoj krvni davek za osvoboditev in zato nihče ni izostal s prispevki za spomenik. Pobudo za postavitev spomenika je dala ZPP, zlasti se je pa izkazal s svojim požrtvovalnim delom tov. Franc Colja.

Na nedeljo dopoldan so se zbrali Rihemberčani in okoličani k svečanemu odkritju spomenika. Pri otvoritvi so sodelovali rihemberški partizani, invalidi in pregnanci, šolski otroci in veliko število domačinov in okoličanov. Šolski otroci so nosili vence, na katerih so bile tablice z imeni žrtev, bilo jih je 87. Vse te vence so položili okoli spomenika. Nadalje so sodelovali predstavniki ljudskih organizacij, domača godba in pevski zbor. Po govoru predsednika ZPP, tov. Colje, in predsednika krajevnega NOO je domači župnik g. Srebrnič blagoslovil spomenik.

Predsednik NOO je dejal, da bodo spomenik okrasili vsako leto 15. februarja v spomin na žalostno obletnico uničenja Rihemberka. Poudaril je, da vas ni poznala izdajalec in da so zato ponosni, ker so bili tako enotni, vsi kot en borec za svobodo. Taki bodo ostali, nesloga v vasi škoduje vsem vaščanom. Spomnil se je tudi aktivistke Darinke in partizanke Rastje Pavle in tov. Rojca.

Tako se je Rihemberk spomnil svojih žrtev v narodno osvobodilni borbi in dostojno počastil spomin svojih junakov, ki so darovali svoja življenja za osvoboditev. 87 žrtev je živ dokaz ogromnega in častnega deleža malega vipavskega trga v narodno osvobodilni borbi.

FABRICA DE MUEBLES ARTISTICOS

LA MAYOR EN SUD AMERICA EN SU GENERO

PROVENZAL - COLONIAL - RUSTICO

FADEMAR

Soc. Resp. Ltda. — Capital \$ 100.000



Valentín Virasoro 1865 -- T. A. 54 - 6656
Buenos Aires

Fué dado a conocer el programa del Primer Congreso Juvenil Yugoslavo

Jugoslavanska mladina je šla z vso vnašo na delo, da bo mladinski Kongres dosegel čimboljše uspehe. Priprave se vršijo v popolnem in najlepšem redu. Kampanja za 1000 ur prostovoljnega dela je že dosežena in ne samo dosežena temveč že presežena. Propaganda se tudi vrši v popolnem redu in pričakuje se, da se bo Kongresa udeležilo okrog 100 delegatov iz vseh krajev širom Republike, kakor tudi iz Urugvaja.

S ponosom lahko javljamo, da se je naša slovenska mladina odlično izkazala v delu, ker zavedala se je svojih dolžnosti in šla je z najboljšo voljo na delo, da Kongres doseže najboljši uspehe.

Otvoritev Kongresa, kakor tudi zaključek bo nekaj izvanrednega. Med zasedanjem pa bomo slišali glas in želje jugoslovanske mladine, ki je raztrešena širom cele Republike Argentine.

Pozivamo vso našo slovensko mladino, ono ki ni še včlanjena v odsekih, da pristopi v vrste naše zavedne mladine. Noben jugoslovanski mladenič ali mladenka ne sme biti odsoten pri otvoritvi in zaključku tega važnega mladinskega Kongresa. Dolžnost slovenskih starišev je, da lastnim sinovom in hčerkam pokažejo, kje je njih mesto, da bomo čimveč podprli ta prvi Kongres jugoslovanske mladine.

PROGRAMA INTEGRAL DEL CONGRESO JUVENIL

El Comité Ejecutivo Coordinador de la Federación Juvenil Yugoslava ha establecido y dado a conocer el programa completo de actos y sesiones que tendrá lugar en ocasión del Primer Congreso Juvenil, organizado por la misma a realizarse del 14 al 21 del próximo mes de Junio.

A continuación transcribimos el programa integral:

SABADO 14 —

Apertura del Congreso en acto público que tendrá lugar en el salón sito en la calle Paraná 555, Capital Federal. A las 21 horas, con el siguiente programa:

- 1°— Discurso de apertura a cargo del Secretario General de la Federación Juvenil Yugoslava.
- 2°— Himnos Nacional Argentino y Esloveno.
- 3°— Lectura de adhesiones recibidas hasta ese momento.
- 4°— Palabras de un representante de la Unión Eslovena en la Argentina.
- 5°— Palabras de un representante del Consejo Central Yugoslavo en la Argentina.
- 6°— Palabras de un representante del Consejo Esloveno.

DOMINGO 15 —

A las 9 hs. Homenaje a San Martín en la plaza "San Martín".

A las 10.30 hs. Exhibición de ping-pong en la sede de la A.Y.L. filial TITO, Avda. Maipú 1173, Vicente López, F.C.C.A.

A las 12 hs. en la misma filial inauguración de la Biblioteca Juvenil.

A las 12.30 hs. en el mismo lugar, almuerzo en honor a los delegados, ofrecido por la juventud de la Agrupación Yugoslava Libre, filiales Boca, Centro y TITO.

A las 14 hs. en la sede de la Soc. Ljudski Oder, sita en la calle Cnel. Ramón Lista 5159, Capital Federal, exhibición de tenis.

A las 17 hs. en la sede de la Sociedad Gospodarsko Podporno Drustvo Slovencev, sita en la calle Simbrón 5148, Cap. Fed., exhibición de bochas.

A las 17.30 hs. recepción a los delegados, ofrecida por las Comisiones juveniles de la mencionada sociedad y de las sociedades

Ljudski Oder y Slovenski Dom.

LUNES 16 —

A las 19.30 hs., en la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, sita en la Avda. Alte. Brown 721, Cap. Fed. Primera sesión del Congreso con el siguiente orden del día:

- 1°— Elección de las autoridades del Congreso. — a: un presidente, b: dos vicepresidentes, c: tres secretarios, d: Comisión de Poderese (5 miembros) e: Comisión de Resoluciones (5 miembros).
- 2°— Informe de la labor del Comité Ejecutivo Coordinador: a: del Secretario Gral., b: del Secretario de finanzas.
- 3°— Consideración y aprobación de los presentados informes.

MARTES 17 —

A las 19.30 hs. en la sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, Avda. Alte. Brown 721, Cap. Fed.: Segunda sesión del Congreso con el siguiente orden del día:

- 1°— Informe de las delegaciones: a: Berisso (A.Y.L.); b: Boca (A.Y.L.); c: Club democrata Yugoslavo; d: Comodoro Rivadavia (A.Y.L.); e: Córdoba (A.Y.L.); f: Gospodarsko odporno Drustvo Slovencev; g: Ivan Cankar; h: La Plata (A.Y.L.); i: Villa Ballester, "LIPA"; j: Ljudski Oder; k: Mar del Plata (A.Y.L.); l: Puerto Bahía Blanca — Punta Alta (A.Y.L.); m: Slovenski Dom; o: TITO, Vicente López (A.Y.L.).
- 2°— Consideraciones y discusión de los informes de las delegaciones.
- 3°— Palabras de los delegados fraternales: a) Bielorusos; b) Búlgaros; c) Polacos y d) Ucranianos.

MIÉRCOLES 18 —

A las 19.30 hs. en la sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, Alte. Brown 721, Cap. Fed.: Tercera sesión del Congreso con la siguiente orden del día:

- 1°— Discusión y aprobación de los Estatutos de la Federación Juvenil Yugoslava.
- 2°— Palabras de los delegados fraternales (en caso de no concluirse con este punto en la sesión anterior).
- 3°— Elección de las nuevas autoridades de la Federación Juvenil Yugoslava: a: Secretario del Comité Ejecutivo Coordinador (7 miembros); b: Tribunal de Disciplinas (4 miembros) y c: Comisión Revisora del Comité Ejecutivo Coordinador (2 miembros).

JUEVES 19 —

A las 19.30 hs. en la Sociedad Yugoslava de Socorros Mutuos, Avda. Alte. Brown 721, Cap. Fed.: Cuarta sesión del Congreso (clausura) con el siguiente orden del día:

- 1°— Proclamación de las nuevas autoridades de la Federación Juvenil Yugoslava.
- 2°— Discusión y aprobación de las resoluciones.

VIERNES 20 —

A las 9.30 hs. en el campo de deportes de Dock-Sud, exhibición de foot-ball.

A las 12 hs. Almuerzo ofrecido por la Comisión Juvenil del Club Democrata Yugoslavo (Dock-Sud) en honor a los delegados.

A las 14.30 hs. en la sociedad Slovenski Dom, San Blas 1951, Cap. Fed., exhibición de Basket-ball.

A las 18 hs. en la sociedad Ivan Cankar, Ramallo 4962, Cap. Fed., recepción a los Delegados ofrecida por las Comisiones juveniles de las Sociedades Ivan Cankar de Saavedra y Lipa de Villa Ballester, inauguración de la Biblioteca Juvenil "Ivan Cankar" y exhibición gimnástica.

SABADO 21 —

A las 21 hs. en el salón "Príncipe", Sarmiento 1230, Cap. Fed., Gran Festival Artístico-Danzante de la clausura del PRIMER CONGRESO JUVENIL YUGOSLAVO.

TODOS LOS ACTOS SON PUBLICOS

¡PARTICIPE EN ELLOS!

DOMAČE VESTI

POZOR ROJAKI!

Kakor smo že pred časom poročali je družba R.C.A. Victor posnela na plošče dve naši pesmi, katere je izvajal naš znani bariton Angel Hrovatin.

Sedaj so te plošče že na prodaj in nosijo dolmatinsko narodno pesem "Mornarska" in koroško narodno "Gorčez Izaro".

Plošče nosijo znamko zgoraj omenjene svetovne družbe R.C.A. Victor.

Priporočamo našim rojakom, da si kupijo te plošče za spomin in tem damo moralno zadoščenje našemu požrtvovalnemu rojaku Angelu Hrovatinu.

POMOČ NOVI BOLNIŠNICI V SENOŽEČAH

Pred nekaj dnevi sta odšla v domovino naša rojaka Rudolf Može in Karlo Žiberna. Pred odhodom sta pa mislila tudi kako bi svoj odhod uporabila v korist domovini.

Tovariša Rudolf Može in Karlo Žiberna sta med rojaki nabrala 858,50 \$ za pomoč novi bolnišnici v Senožečah. Pese sta menjala že tukaj v dolarje, ker se ta valuta največ potrebuje v domovini. Za \$ 858,50 sta dobila po tukajšnjem dnevnem tečaju 196.— dolarjev, katere bosta izročila ob svojem prihodu novi bolnišnici v Senožečah.

Darovali so sledeči:

Po \$ 50.—: Karlo Žiberna, Družina Kerpan, Družina Vidmar, Anton Klinc, Andrej Klinc.
Po \$ 30.—: Jakob Krebelj, Franc Mahnič.
Po \$ 20.—: Rudolf Može, Anton Krebelj, Anton Pegan, Marija Antončič, Franc Husa, Ana V. por. Čoha, Družina Čeledin, Anton Suša, Pepa Žiberna, Fani Žiberna, Ivanka V. por. Torres, Josip Oguč.

Po \$ 15.—: Pepina Pergovec, Družina Mohorčič, Franc Lojk.

Po \$ 10.—: Anton Kocjan, Ignac Franič, Matevž Simčič, Anton Dekleva, Angela Ljutiša, Anton Ljodnič, Andrej Čehovin, Anton

Debevec, Štefan Švigel, Pepca K. por. Ječič, Jožef Žiberna, Gašpar Štavar, Jožef Škodnik, Franc Božič, Anton Vidmar.

Po \$ 5.—: Jožef Birsa, Maks Dekleva, Družina Skamperle, Jerni Hrašček, Mario Fornasari, Alojz Može, Anton Rotar, Jožef Ravbar, Ludvik Furlan, Milka Sotlar, Alfonso Blažina, Ludvik Mislaj, Jožef Vizintin, Vincenc Subar, Alojz Jazbec Ferdinand Cotič, Franc Mohorčič.

Po \$ 3.—: Lovrenc Križman, Alojzij Vodopec.

Po \$ 2.—: Franc Pavčič, Jožef Ljulči, Ludvik Bandalič, Fr. Štekar, Viktor Cerkenik, Hektor Jekše Anton Tresnik, Franc Cigoj, Ludvik Cotič.

\$ 1,50: Leopold Ličan.

Po \$ 1.—: K. Družina, Milost, Rojc.

Tem potom naj bo izrečena vsem darovalcem najlepša hvala.

POROKA

V Villi Lugano se je poročil naš rojak Martin Keber iz Bukovice z rojakinjo Elvira Brumat iz Vertobje.

Rojak Martin Keber je vsem dobro znani dolgoletni član igralske družine Slovenskega Doma.

Novoporočencema častitamo in želimo vse najboljše na novi skupni življenski poti!

ZALOSTNA VEST

Dne 16. aprila t. l. je v Renčah pri Gorici po dolgi boleznini preminula Jožeta Zujc v starosti 78 let.

Pokojnica je mati znanih aktivnih delavcev Jožeta in Francu.

Tovarišema Jožetu in Francu, kakor tudi družinam izrekamo iskreno sožalje!

IŠČE SE

Išče se rojak Nikolaj Pelikan, katerega nekdanji naslov je bil: Taller mecánico, Markenna, F.C.P. — Oglasi naj se na naslov: Ivan Remec, Pasaje Coliqueo 2139, Capital

Slovo onim, ki so odšli v domovino



D. K. D. "Ljudski Oder" se je z "lunchom" poslovilo od svojih članov, ki so odpotovali dne 23. maja v domovino. Odpotovali so Ciril Kofol, Leopold in Nadica Brankovič, Henrik Mladovan, Anton in Marija Klinc in družina, Rudolf Može, Albert Možetič in Anton Kocjan.

Ves čas svojega bivanja v Argentini so bili odhajajoči rojaki zvesti in delavni člani Ljudskega Odra.



Prvačkovci so se tudi poslovili od svojega sovaščana Cvetka Sulič in družine ter organizirali v ta namen poslovilno večerjo, ki se je stregla v G.P.D.S.

SLOVENSKI GLAS

Propietario: CONSEJO ESLOVENO

Director: JOSE NOVINC — Administrador: METOD KRALJ

PODUPRAVE SLOVENSKEGA GLASA

Gospodarsko Podporno Društvo Slovencev v V. Devoto: Simbrón 5148, U. T. 64-1509.
"Ivan Cankar": Ramallo 4962 — Saavedra.
Ljudski Odr: Coronel Ramón Lista 5158, U. T. 50-5502.
Jugoslovansko Društvo Samopomoć Slovencev: Centenera 2249, U. T. 61-1761.
Slovenski Dom: San Blas 1951, U. T. 59-3667.
Udruženje Svob. Jugoslavija, Slovenski odsek: Av. Fr. Beiró 4916, T. A. 50 - 5591

ZASTOPNIKI:

Za Córdoba in okolico: Franc Kurinčič — Pinzón 1639.
Za Rosario in okolico: Stefan Žigon — Avenida Lagos y Horqueta.
Za Lomo Negro in okolico: Golobič Marko.
Za Villa Calzada in Temperley ter okolico: Luis Furlan — Cnel. Flores, V. Calzada.
Za Caballito: Marija Klarič — José Bonifacio 663, Buenos Aires.
Za Caseros in Tropezón: Iván Hrovat — Lisandro Medina 1386.
Za Montevideo: Vera in Milka Ogrizek — Rectificación Larañaga 2235.
Za Paternalu: Matevž Simčič — Warnes 2101, Buenos Aires.

Buenos Aires, 7 de Junio de 1947

No. 18

KAJ JE Z VOJNIMI ZLOČINCI?

Minulo je dve leti, ko so utihnili topovi zadnje svetovne vojne in tudi ko je bil za vedno poražen na vojnem polju nacifašizem. Kljub vsem dogovorom in podpisanih pogodb med zavezniki, jugoslovanski vojni zločinci in izdajalci niso še do danes zročeni jugoslovanskim oblastem, da bi jih ljudsko sodišče sodilo za njihove neštete zločine, izvršene med zadnjo svetovno vojno, ko so v službi nacifašistovskih čet izdajali, trpinčili in morili svoj narod. Raztrešeni so širom Italije, Nemčije in Avstrije pod zaščito angloameriških čet. Zapadne okupacijske oblasti hočejo zadevo vojnih zločincev pomešati z onimi ljudmi, kateri so radi vojne ali prevarani zbežali pred navalom fašistične družali. Oblasti F. L. R. Jugoslavije so hotele, da se ti poslednji povrnejo po končani vojni v svojo domovino.

Glede teh zadev, katere hočejo zapadne oblasti pokazati svetu v napačni luči, je ljudski poslanec in pomočnik zunanjega ministra Dr. A. Bebler, časniki karjem pojasnil in dokazal je, da v ozemlju pod zaščito anglo-ameriških čet se nahajajo nešteti jugoslovanski vojni zločinci in obsodil oblasti, ker te zločince ščitijo. Ni pa samo, da jih ščitijo, ni pa samo, da jih ščitijo, temveč dovolijo jim, da prosto ustanavljajo razne organizacije potom katerih z neresničnimi poročili o Jugoslaviji, nasiljem in celo grožnjami, hočejo prepričati povratek onih ljudi v domovino, ki so bili med vojno prisiljeni ubežati.

Med raztrešenimi vojnimi zločinci se nahajajo v gotovih krajih tudi cele skupine, katerim okupacijske oblasti dovolijo in jim celo pomagajo upostaviti pripravna koncentracijska taborišča. Tu se zbirajo in vežbajo brigade četnikov in ustašev, kateri so se bojevali ob sovražnikovi strani, ki so potem zbežali s sovražnikom v Italijo in jim tam angleško-amerikanske oblasti nudijo vso zaščito.

Jasno je torej dokazano, kako okupacijske oblasti ščitijo jugoslovanske vojne zločince. Sporazumno z italijanskimi oblastmi jim tudi dovolijo in celo pomagajo, da odpotujejo v južnoameriške države, kjer naj bi nadaljevali njihova nesramna in izdajalska dejanja.

ZA VOJNE ZLOČINCE IN IZDAJALCE NE SME BITI PROSTORA MED NAMI

Večje število vojnih zločincev in izdajalcev, med temi tudi nekateri glavni voditelji, so dospeli v Argentino, kjer hočejo na vsak način sejati nesoglasje, razcepiti našo združeno demokratično naselbino in celo grozijo z novo svetovno vojno. Niso dospeli v gostoljubno in mirno Argentino uživati mir in gostoljubnost, pač pa nadaljevati njihovo zločinsko delo.

Tudi med nami Slovenci skušajo porušiti skupnost, katero smo s zavednostjo dosegli. Že imamo med nami rojake, ki so tem izdajalcem naklonjeni in jim celo pomagajo za doseg njihovih ciljev. Pisali smo že, da smo odločeni javno razkrinkati vse one, ki bodo sodelovali in pomagali sovražnikom jugoslovanskega naroda. Vsi oni, ki nam danes v obraz grozijo, da bodo ponovno razcepili našo naselbino, ki se hočejo odstraniti od naše skupnosti, jim zagotavljamo, da tega ne dosežejo, ker slovenski izseljenci se danes, več kot nikoli zavedamo, kje je naše mesto. Fašizem nas je pognal po svetu, fašizem nam je uničil naše domove in umoril očete, matere, brate in sestre in proti fašizmu ne bomo bojevali do zadnje kaplje krvi.

Za doseg svojih ciljev se ti vojni zločinci spretno poslužujejo tudi tiska. Hočejo potom tega širiti neresnične novice iz naše Primorske. Obsojamo nesramno pisanje "Duhovnega Življenja", ki posveča mnogo prostora takim lažljivim novicam. Piše med drugim, da naši rojaki iz Bovške in Kanalske doline se hočejo preseliti v Furlanijo, češ, da nočejo in se bojijo pripadati k F. L. R. Jugoslaviji. Ne pove pa pisec, da so to le ljudje, ki imajo črno vest za svoja dejanja in za katere bo vprašanje res kočljivo, ko bodo spadali pod Jugoslavijo. Ti izdajalci, ki se bojijo plačila za svoja dejanja, hujskajo in celo strašijo poštene prebivalce teh krajev.

"Duhovno Življenje" tudi objavlja izjavo "Zakaj bežimo". Vsi pa dobro znamo zakaj so izdajalci bežali in zakaj še danes bežijo. Hoče se s takim pisanjem gojiti med izseljenici mržnjo do svoje domovine in svojega naroda. Dejstva pa kažejo nasprotno. V naših prsih je ena želja: kedar se povrnejo v našo svobodno domovino!

V "Duhovnem Življenju" se vedno tudi poziva naj naši rojaki pomagajo vojnimi zločincem, ki kakor smo že zgoraj omenili, so razpršeni širom Italije. Kako bodo vendar naši rojaki poslali prispevke v ulico Pasco, ko se zavedajo, da bi s tem pomagali zločincem, ki so jim doma izdali ali umorili lastnega

Vesti iz Organizacij

VZPODBUDNO PISMO IZ DOMOVINE

Odsek za izseljence Ministrstva za Delo Ljudske Republike slovenije je poslalo Slovenskemu Svetu sledeče vzpodbudno pismo:
Ljubljana, 21. V. 1947.

Dragi tovariši!

Prepozno smo izvedeli za Vašo konvencijo, ki se je vršila dne 19. in 20. aprila t. l., da bi Vam pravočasno poslali naše tople pozdrave. Iskreno pozdravljamo težnjo za združitve vseh slovanskih sil v Argentini, ter častitamo na uspehu združitve vseh društev v enoto. Bodite vztrajni, ne plašite se nobenih težav, kakr se jih niso bali naši narodi v času Narodnoosvobodilne borbe v letih 1941—1945, ter na ta način izvojevali enotno, veličastno zmago in se osvobodili vseh nasiljstev.

Ustanovitev enotnega Slovenskega Sveta jasno pokazuje stremljenje za najtesnejšo medsebojno povezavo vseh slovenskih organizacij. Zato naj bo Slovenski Svet tisto enotno, vrhovno organizacijsko telo, ki bo dajalo smernice, da bodo društva, oziroma organizacije dosegle pravo demokratično višini, ki je delavnemu ljudstvu prvi pogoj za doseg vzvišenih ciljev.

Ker je z reorganizacijo prešlo se delo o povezavi z izseljenimi Slovenci v delokrog Ministrstva za delo, Odsek za izseljence, ki v glavnem vrši tri sektorje dela:

1. repatriacijo
2. kulturno-prosvetno delo
3. pravno zaščito,

se obračajte vedno in v vsaki zadevi na nas. Medsebojno delo in sodelovanje bo še bolj utrdilo zavešt o potrebi bratstva in skupnosti naših narodov, tu in onstran morja, o potrebi skupne obrambe političnih in kulturnih pridobitev z ostalimi jugoslovanskimi narodi, ki stoje na čelu borbe za splošni, socialni in kulturni napredek v svetu.

Knjižnico smo Vam poslali, ter upamo, da Vam bomo z njo ustregli. Želimo, da se pri čitivu razvedrite in občutite toploto domovine, dih ljubezni, ki veje iz naših gora, njiv in vasi, naših trgov in mest, da občutite povezavo in enotnost, ki nas vse v naši lepi, svobodni domovini prevzema.

Italija, fašizem in glad so Vas poslali iskati kruh v tuje dežele. Nova Jugoslavija pa združuje vse prebivalstvo v eno samo veliko družino, v en sam ogromen dom, ki ima kruha in dela za vse dovolj.

Zapustili ste prelepo primorsko zemljo, bistro Sočo, zapustili svoje drage. Pregnal vas je okrutni fašizem, ki je prizadejal nam vsem nepozabno gorje. Iz časopisov, ki ste jih gotovo prejeli, videli ste le delno orisano trpljenje narodov Jugoslavije, videli trpljenje našega primorskega ljudstva, prav tako tudi silno krivico, ki so nam jo storili s tem, da so potegnjene meje odsekale tudi del naših slovenskih krajev, ki nam po vsej pravici pripadajo.

In sedaj se bije ponoven boj za Koroško. Prav te dni so nas obiskali koroški pevci, ki so priredili v Ljubljani, kakor tudi v drugih mestih Jugoslavije svoje koncerte. Vseposod so bili prisrčno sprejeti, kar je prepričevalen dokaz, kako ljubeče in iskreno bijejo srca jugoslovanskih narodov za Slovensko Koroško.

Domovina je najlepše kar ima človek!

Oglašajte se dragi tovariši, izrazite vse Vaše želje, pokažite nam težave, ki Vas moré, da bomo resnično bratsko povezani v besedi in delu, v veselju in trdih preizkušnjah, da bomo skupno reševali probleme, ki se pojavljajo v času, ki ga doživljamo.

Iskreno in toplo tovariško pozdravljeni:

Smrt fašizmu — svobodo narodu!

Šef Odseka za Izseljence:
KOVAČ ALBIN

Nov in važen korak za napredek našega tiska

Večkrat se je povdarjalo veliko potrebo za nakup lastne tiskarne, katera naj bi odgovarjala za boljši razvoj vsega slovanskega tiska. Danes s ponosom javljamo, da so se naše želje uresničile, ker Slovansko Združenje (Unión Eslava), sporazumno in s pomočjo vsega slovanskega priključenega tiska, je minuli teden nakupilo lastno tiskarno. Cena znaša 216.000 pesos, res nekoliko visoka, a upoštevati moramo, da so prostori obširni in stroji ki bodo odgovarjali za tiskanje vsega slovanskega časopisja in ostalega potrebnega tiska.

Z nakupom lastne tiskarne nas pa pričakujejo nove dolžnosti in sicer, da prispevamo po naši moči, da čimprej skupno dosežemo gori omenjeno svoto. Tudi Slovenski Glas, oziroma Slovenski Svet se je obvezal prispevati z gotovo svoto in čeprav z velikim naporom, moramo čimprej izpolniti našo obvezo.

Z nakupom lastne tiskarne je Slovansko Udruženje izpolnilo sklep Prvega Slovanskega Kongresa v Argentini. Dosegli smo nove orožje v boju za obstoj doseženega miru, demokracije in slovanske skupnosti.

Tiskarna se nahaja v ulici Charcas 433 in deluje pod imenom "Editorial Eslava".

očeta ali mater, brata ali sestro. Zelo malo ali ničesar niso do danes naši rojaki k temu prispevali, ker nismo videli še nobene objavljenе svote in imena.

Jugoslovanski izseljenci v Argentini bomo nadaljevali borbo naših bratov napram vojnimi zločincem in izdajalcem slovanskega naroda. Za te zločince za katere ne sme biti prostora med nami in naša vrata so jim zaprta.

Konferenca Jugoslovanskih Organizacij v Argentini

V zadnji številki Slo. Glasa smo obširneje poročali o Konferenci Jugoslovanskih Organizacij v Argentini, ki se je vršila 4. in 5. maja. Vsem je tudi znano, da smo s konferenco dosegli velike uspehe, ker združili smo v enoto vse jugoslovanske

organizacije tu v izseljeništvu.

Danes objavljamo resolucije konference in ako bomo te bodoče v čimvečji meri izvršili, naši cilji bodo s tem doseženi.

Sklepi Konference jugoslovanskih organizacij

SKLEPI KONFERENCE JUGOSLOVANSKIH ORGANIZACIJ

Delegati jugoslovanskih društev, zbrani na prvi Konferenci v Buenos Airesu dne 4. in 5. maja 1947 so enoglasno potrdili 14 točk dnevnega reda, ki so bile predstavljene Konferenci, ter na podlagi istih z raznimi predlogi sklenili sledeče:

VZAJEMNA POMOČ:

1) Sprejeti načrt o vzajemni pomoči, predstavljen po posebni Komisiji.

2) Sodelovati moralno in materialno, kar je v naši moči za izpolnitev tega načrta in če je mogoče zboljšati ga, za dobrobit jugoslovanske kolonije.

3) Priporočati, potem našega časopisa vsem jugoslovanskim izseljencem, naj načrt o Vzajemni Pomoči podpirajo, s tem, da pripomorejo pri ustanovitvi podružnic v ta namen.

4) Dati na razpolago sredstva odborom, ki imajo nalogo organizirati Vzajemno Pomoč v raznih krajih dežele.

5) Podpreti v vseh ozirih popolno dovršitev načrta, bodisi pri ustanovitvi podružnic, združitvi že obstoječih Podpornih Društev, kakor tudi pri graditvi lastnih domov, poliklinik, panteonov kolonij, za vso jugoslovansko naselbino v Argentini.

ZADRUŽNIŠTVO:

Sprejeti in podpreti izdelani načrt o ustanovitvi zadruge v jugoslovanski koloniji ter prepustiti to nalogo v pretes budočemu Jugoslovanskemu Centralnemu Svetu, za splošno korist naselbine. Konferenca priporoča naj bodo akcije članov od 10 pesov naprej, tako da bodo dostopne za veliko večino jugoslovanskih izseljencev.

UMETNOST, GODBA IN PETJE:

1) Ustanoviti v vseh organizacijah pododbore za umetnosti, godbe in petja, ki bodo povezani s Centralnim Odborom tega imena.

2) Ustanovitev jugoslovanskega pevskega zbora, pod vodstvom Centralne-

ga Sveta.

3) Ustanoviti Centralni Jugoslovanski Dramski Odsek.

4) Ustanoviti jugoslovanski orkester, ki bo sestavljen iz najboljših glazbenikov jugoslovanske kolonije.

5) Ustanovitev umetniške šole za glazbo in petje, kateri bodo stali na čelu naši najboljši učitelji in pevovodje, ki bodo med drugim skrbeli za pridobitev novega materiala iz Jugoslavije.

6) Priporočati vsem društvom ustanovitev lastnih pevskih zborov,

SPLOŠNA VZGOJA IN KNJIŽNICE:

1) Ustanoviti Centralno Knjižnico, ki bo pod pokroviteljstvom Odbora za splošno vzgojo.

2) Ustanovitev krožujoče knjižnice, tako da bodo tudi rojaki na deželi lahko čitali najnovejške knjige.

3) Ustanovitev knjižnic v vseh društvih in podružnicah.

4) Priporočati Centralnemu Jugoslovanskemu Svetu za ustanovitev šol, tečajev, delavnic itd. za vzgojo mladine, posebno pa v poduku materinega jezika in splošne kulture.

PRIREĐITVE:

1) Centralni Odbor za prireditve si mora prevzeti nalogo za koordinirati razne prireditve, ki se vršijo v koloniji, istočasno bo moral biti tesno povezan z Odborom za umetnost, glazbo in petje, da bodo prireditve čimboljše predstavljene.

2) Izmenjavo kulturnih del med društvom in s tem omogočiti tesnejše stike.

LASTEN DOM:

1) Upoštevajoč potrebo po lastnem "ski Dom" tam kjer je Jugoslovansko društvo vzajemne pomoči na Av. Almirante Brown 721. V bodoče bo treba skrbeti, da se bo sezidalo pravi Jugoslovanski Centralni Dom vseh Jugoslovanskih Organizacij v Argentini, prvi pa bo ostal Jugoslovanski Federaciji Vzajemne Pomoči.

2) Se sklene tudi naj povsod kjer se nahajajo jugoslovanske organizacije skušajo po možnosti zidati lastne domove.

3) Priporočati Jugoslovanskemu Centralnemu Svetu, kakor tudi odborom društev naj tozadevne sklepe v najkrajšem času spravijo v tek.

ČASOPIS IN LITERATURA:

1) Jugoslovanski Iseljenički Vestnik postane uradno glasilo Jugoslovanskega Centralnega Sveta.

2) Priporočati budočemu Jugoslovanskemu Svetu vzeti v pretres možnost o združitvi listov "J. I. Vestnik", "Slovenski Glas" in "Federativna Makedonija". Časopisa "Slovenski Glas" in "Federativna Makedonija" ostaneta uradni glasili slovenske in makedonske naselbine.

Se sklene urejevati v J. I. Vestniku eno stran v slovenščini in eno stran v srbsčini.

3) Formirati v vsakem društvu pododbore za propagirati in razpošiljati list.

a) En finančni odbor istega.

b) Imenovati enega dopisnika s po-

sebno izkaznico ki bo neprenehoma v stikih z uredništvom. Dopisniki lahko povsod kjer se nahajajo slovan, naj obstojajo ali ne organizacije.

4) Priporočati Jugoslovanskemu Svetu naj uporabi vse svoje moči, da list izšel dvakrat tedensko.

5) Naj se v listu vsaj enkrat mesečno posveti eno stran za razširitev naše zgodovine, literature itd.

6) Omogočiti sodelovanje pri vsem tistim ki želijo, posebno pa ki so v direktnih stikih z izseljeništvom.

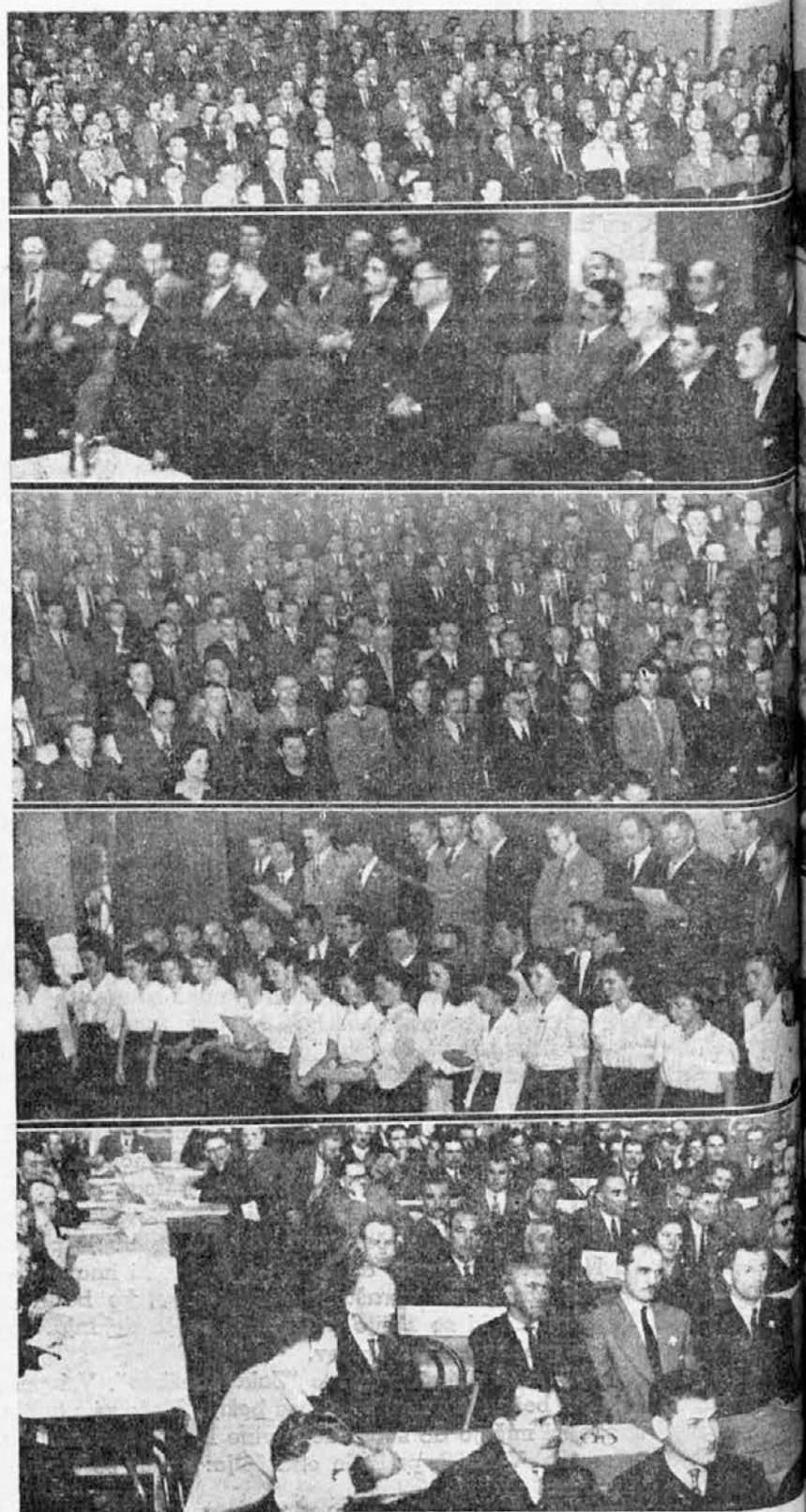
POMOČ:

1) Pomoč domovini naj se nadoklanja bo ta potrebna.

2) Koordinacijski Odbor za pomoč Jugoslaviji naj nadaljuje svojo delo kot do sedaj, pod pokroviteljstvom jugoslovanskega Sveta. V bodoče naj izpremeni v Jugoslovanski Rdeči križ v Argentini.

PRAVILA:

1) Jugoslovanski Centralni Svet se ravna po pravilih in načelih iz katere je pripravila posebna komisija. V teh naj se vpoštevajo vključitve.



Razni prizori s Konferen-

TRANSRADIO INTERNACIONAL
COMPANIA ARGENTINA DE TELECOMUNICACIONES S.A.

CORRIENTES 100
REQUINA SAN MARTIN
BUENOS AIRES
TEL. 51 RETIRO 4751

TELEGRAFIA AL EXTERIOR
TELEFONIA INTERNACIONAL
FOTOTELEGRAFIA
SERVICIO RADIO MARITIMO

TELEGRAMA

#311362/JU249 WQJ NP
BEOGRAD 26 25 1500
COMISION COMRDINADORA ALMIRANTE BROWN 670
BAIRES
KONACNO USPILI PREVESTI 380 SANDUKA IZ TRSTA STOP RASPODELJA
POCEGE SLEDECEG TJEDNA STOP 210 SANDUKA CEKA ALEKSANDRAI NA
BROD
YUGOCROSS

FECHA Y HORA DE RECEPCION

11 - 207 - 000.000

Iz Jugoslavije je prispelo potrdilo, da so v redu prejeli 380 zašbojev poslanih meseca oktobra od Koordinacijskega Odbora za Pomoč

Atini - Dokaz Zavednosti Naših Izseljencev

ločila Konferenca. Pripraviti pot za bodoči Kongres slovenskih organizacij vključenih v jugoslovanski svet, kjer bodo določena sprejeta pravila.

Na vseh shodih, kongresih, sestankih, kjer deluje Jug. C. Svet, bodo zapisniki vključeni. Istočasno bo J. C. Svet imenoval dva delegata, ki bosta skupno s tajnikom in predsednikom podpisala zapisnike sej. Tako bosta delovala širši in izvršni organi.

SKLADSKI ODSEKI:

Naj se v vseh organizacijah ustanovi dobro organizirane ženske odseke, ki bodo pravilno zastopani v svojih odborih.

Pripraviti občni zbor vseh jugoslovanskih žen, na katerem naj se izvoli Centralni Odbor.

Ustanovitev tečajev za ženska roč dela, gospodinjstvo itd., sploh kar spada k ženski aktivnosti.

MLADINA:

Podpreti Federacijo Jugoslov. mladine kot edino organizacijo jugoslov. mladine.

2) Ustanovitev mladinskih odsekov v vseh društvih in podružnicah.

3) Naj odbori društev dajo vso potrebno pomoč mladinskim odsekom, istotako naj se ravna mladinski odseki napram odborom.

POMOČ PRI REKONSTRUKCIJI:

1) Organizirati kampanjo za 500.000 za rekonstrukcijo Jugoslavije.

2) Pomagati Jugoslaviji v vsem kar potrebuje pri obnovi.

SLOVANSKO UDRUŽENJE:

1) Pomagati centralnemu vodstvu Slovanov, pri svojem težkem delu katerega si ga je načrtal.

2) Ojačiti prijateljstvo z vsemi slovanskimi organizacijami v Argentini.

3) Podpreti Slovanski Odbor pri ustanovitvi slovanske bolnišnice v Argentini.

4) Podpreti akcijo za organiziranje Drugega Slovanskega Kongresa v Latinski Ameriki.

O IZMEČKIH JUGOSLOVANSKEGA NARODA:

Obsojamo vse one jugoslovanske protijudske elemente, ki izdajajo "Protest" med katerimi se nahajajo vojni

POSŁANIK GENERALMAJOR FRANC PIRC PRISPŁEL V ARGENTINO

V nedeljo 8. t. m. je prispel v Buenos Aires novi jugoslovanski poslanik Generalmajor Franc Pirc, ki bo zastopal vlado F.L.R. Jugoslavije pred tukajšnje vlado. Ogromna množica naših izseljencev je cel popoldan, in mnogi rojaki celo od jutranjih ur, nestrpno pričakovala zastopnika naših ljudskih oblasti. Kljub velikemu naliwu dežja, ki se je vlił v večernih urah so rojaki ostali na mestu do izkrcanja ob 9 zvečer.

Slovenski Svet in Slovenski Glas kliče tem potom Generalmajorju Francu Pircu: DOBRODOŠLI MED NAŠIMI IZSELJENCI V ARGENTINI!

(V prihodnji številki Slov. Glasa bomo obširneje poročali)

zločinci.

Apeliramo na argentinske oblasti in na javnost na splošno, naj ne sprejmejo v to gostoljubno zemljo San Martina vojne zločince kakor so Pavelč, Brojović (Joković) in druge, ki jih jugoslavija zahteva. Ti elementi so nevarni za jugoslovansko kolonijo kakor za Argentino samo.

Priporočamo vsem organizacijam naj

v svojih vrstah organizirajo predavanja, da se čim prej spravi v tek vse načrte ter sklepe Konferenca, za dobrobit jugoslovanske kolonije, kakor tudi za napredek Argentine naše druge domovine.

Centralnemu Jugoslovanskemu Svetu se da polnomoč, da v najkrajšem času skliče Konferenco vseh jugoslovanskih izseljencev v Latinski Ameriki.

IZ SAAVEDRE

V Društvu "Ivan Cankar" se je vršil dne 18. maja t. l. deseti redni občni zbor. Na dnevnem redu je bilo: poročilo odborov, volitev novega odbora in razno.

Poročila odborov so bila enoglasno sprejeta. Kljub temu, da število članstva, ni bilo ravno zadovoljivo, se je občni zbor vršil v najlepšem redu, toda priporoča se članstva, da se vseh sestankov udeleži, ker vsi smo odgovorni, kako se naša kolonija razvija in kaj bo napravila za dobrobit nas in naše Nove Jugoslavije.

V nov odbor so bili izvoljeni sledeči člani:
Predsednik: Mirko Turel
Podpredsednik: Tine Štolfa
Tajnik: Ivan Makuc
Podtajnik: Franc Sulič
Blagajnik: Karlo Suban
Podblagajnik: Viktor Metljak
Gospodar: Andrej Božič
Odborniki: Luis Bergoč, Andrej Škerk, Ivan Golja in Julko Kožuh.

Pregledovalca računov: Franz Boštjančič in Štefan Štavar.

Dramski odsek vodi Rudi Švagelj
Za pevski odsek: Bernard Cibič
Za upravnništvo pri Slov. glasu: Viktor Metljak.

Za Vseslovanski odbor: Luis Bergoč
Za Slovenski Svet: Štavar Gašpar in Prijon Anton.

T. č. tajnik: Ivan Makuc.

JUGOSLOVANSKO DRUŠTVO "SAMOPOMOČ SLOVENCEV"

— MLADINSKI ODSEK —

Dne 18. maja je imela sestanek mladina Jugoslovanskega društva "Samopomoč Slovencev". Namen tega sestanka je bil, da bi se ustanovil mladinski odsek. Na ta sestanek je bila povabljen vsa mladina tega društva, žalostno pa je, da se je našemu vabilu odzvalo samo pet mladencev. Prisotna sta bila tudi tovariša Boris Košuta od Mladinske Federacije in Bruno Komarčič od strani Slovenskega Mladinskega Odbora. Oba tovariša sta v svojih govorih zelo vzpodbujala mladino Dr. Samopomoči k resnemu delovanju.

Ustanovili smo Mladinski odsek in upamo, da bo ta, čeprav maloštevilčen, sodeloval po svoji najboljši volji in močeh z ostalo našo mladino. Predvsem pa moramo vsi skupaj, to je vsa mladina, ne glede od kakšnega društva je, boriti se za skupnost naše slovenske nasebine.

Ta mladinski odbor je sestavljen na sledeči način:

Alojz Marušič, predsednik
Anton Žnidaršič, tajnik
Anton Trček, blagajnik
Berto Cencič in Sonja Golja, odbornika.
Zastopnik pri Mladinski Federaciji Anton Žnidaršič.

Zastopnika pri Slovenskem Centralnem Mladinskem Odboru tovariša Alojz Marušič in Sonja Golja.

S. G.



...lovanov v Buenos Airesu

TRANSRADIO INTERNACIONAL

COMPAÑIA ARGENTINA DE TELECOMUNICACIONES S. A.

CORRIENTES 455
ESQUINA SAN MARTIN
BUENOS AIRES
TEL. 31 RETIRO 4701



TELEGRAFIA AL EXTERIOR
TELEFONIA INTERNACIONAL
FOTOTELEGRAFIA
SERVICIO RADIO MARITIMO

TELEGRAMA

BA383/JUB6 BELGRADE 24 6 1830

1947 MAY 6 18:33
FECHA Y HORA DE RECEPCION

IVAN SAZUNICH ALMIRANTE BROWN 721

BUENOSAIRESE

POZDRAVLJAM KONFERENCIJU JUGOSLOVANSKIH ORGANIZACIJA U ARGENTINI I

ZELIM VAM PLODOTVORAN RAD ZA DOBRO NASE DOMOVINE

JOSIP BROZ TITO.

=CFM BA383 721.

Tudi Maršal Tito je poslal solidarne pozdrave na Konferenco Jugoslovancev v Argentini.

U. S. J. — SLOVENSKI ODBOR

Delovanje "Slovenskega Odbora", ki je bilo iz početka zelo težavno se je tekom obdobja tako razvilo, da danes imamo že mnogo podoborov in aktivnih skupin, ki med seboj tekmujejo v delu. Paralelno z naraščanjem članstva in novimi podobori, je naraščalo tudi delo odbora radi česar je ta uvidel potrebno najeti posebno sobo, ki danes služi kot sedež "Slovenskega odbora".

Sedež "Slovenskega odbora" se nahaja v Av. Francisco Beiró 4916 - Capital (T. A. 50 - 5591). Uradne ure vsak večer od 19 do 22 ure, vstevši praznike in nedelje.

Istrski podobor.

Dne 26. IV. se je vršil občni zbor Istrskega podobora. Po podanih poročilih odbornikov se je vršila razprava kako v večji meri pomagati domovini. Končno je bil izvoljen sledeči odbor:

Predsednik Ivan Erman
Podpredsednik Ivan Mihaljevič
Glav. tajnik Marij L. Marovič
Tajnik Ivan Jugovac
Zapisnikar Flavio Sladogna
Blagajničar Josip Cvitko
Podblagajnik Santiago Biletta
Odborniki: Josip Brason, Ivan Matasivič, Pascual Ruba, Martin Peresa, Anton Drandič, Ivan Ferencich, Peter Pucich, Martin Ferlin, Vence Lazarich, Ivan Calebich, Angela Ruba Elvira Kirac in Ivan Subioto.

Pregledovalca računov: Josip Smolan in Santiago Zenzerovič.

Dopisnik za list "Unión Eslava" Peter Pucich.

Občni zbor je potekel v popolnem redu, na kar je članstvo odšlo, zavedajoč se, da je treba pomagati domovini v čim večji meri.

Tajnik: M. Ljubich Predsednik: J. Erman

Kinopredstava. Dne 20. maja se je vršila v dvorani Parravicini dobro obiskana kino predstava, katero je organiziral Slovenski odbor, odani so bili filmi: "Este es el Enemigo", "Moscú Devuelve el Golpe" in "Rasos en la guerra".

Čistega dobička je bilo \$ 269,75, h kateremu manjka dodati obračun 60. vstopnic katere so bile v predprodaji v Boki.

Dohodki:
Razprodanih vstopnic \$ 668.—

Stroški:
Dvorana in Filmi \$ 320.—
Razni stroški " 78.25
Skupni stroški \$ 398.25
Dobiček " 269.75
\$ 668.—

G. P. D. S.

Odbor Gospodarskega Podpornega Društva Slovencev vabi tem potom člane in članice na članski sestanek kateri se bode vršil dne 3. junija, ob 5 uri pop. točno.

Med drugimi vprašanji, se bode razpravljalo tudi gospodarski obstoj novega slovenskega Doma, vseh Slovenskih društev v Buenos Airesu in zato je prepotrebno, da se brez izjeme vdeležijo sestanka vsi člani in članice.

Odbor G.P.D.S.

NA ZNANJE IN OBVESTILO

Sporočamo vsem bivšim članom in članicam G.P.D.S. iz V. Devoto, da naj se zgledajo v društvenih prostorih v nedeljo dne 29. Junija ob 4 uri pop. Tem potom obveščamo, da se zadeva tiče njih društvenega posojila.

Odbor

Dr. A. Kirschbaum

Dra. Maria Kirschbaum
DENTISTAS

LOPE DE VEGA 3382 U. T. 50-7387

VESTI IZ CORDOBE

PRIREDITEV SLOVANSKEGA ODBORA

Kakor je bilo javljeno smo na večer 17. maja praznovali drugo obletnico zmage slovenskega rodu s primerno prireditvijo, ki jo je organiziral v ta namen Slovanski odbor.

Slab, deževen in mrzel dan kakoršnih je le malo v Córdoba ni obetal posebno velike vdeležbe, a vendar se nas je tisti večer zbralo toliko naših bratov, kakor jih še ni videlo do tedaj cordobsko mesto. Na tej prireditvi so sodelovale razen poljskega društva vse druge slovenske organizacije v tem mestu. To se je komaj sedaj prvič zgodilo in zato po se je ta prireditev spremenila v pravo slovensko manifestacijo. Skoraj točno ob napovedani uri se je pričelo izvajati spored, ki je bil odprt z argentinsko narodno himno, ki jo je izvajal češkoslovaški mladinski mešan zbor v narodnih nošah, kar je nudilo najlepši utis. Škoda, da ni ta simpatični zbor zapel tudi druge točke sporeda, to je Slovansko himno, katero je moral zapeti naški zbor Češkega kluba.

Sledila je deklamacija v češkem jeziku. Naša tovarišica Agata Gregorič nam je recitirala S. Gregoričeve "Naš narodni doin", za katero je bila nagrajena z burnim aplavzom.

Sledile so litvanskega in ukrajinskega zbora plesne in godbene točke. Tudi nastop čeških telovadcev je napravil najlepši utis, za kar so žili tudi velike aplavze.

Mi Slovenci, razen gori omenjene deklamacije nismo bili nič zastopani pri umetniškem delu sporeda, kar je bilo zares žalostno za nas. Ah kako je med nami ovenela nekakaj tako cvetoča naša pevška in dramska umetnost.

Znani hrvatski tamburaški kvartet pod vodstvom tovariša Toma nam je zabrenkal za zaključek še par prijetnih skladb in z isto lepo "Vila Velebita" se je spored zaključil.

Na tej prvi naši slovanski manifestaciji sta bila tudi prisotna dva zastopnika Slovenskega odbora iz Bs. Airesa in sicer tovariša Anton Tulič in A. Dramazonek, poslednji

Stavbinska Kovača

G. ŠTAVAR & K. KALUŽA

Laprida 2443 Florida, FCCA

Krojačnica "Gorica" Franc Leban

WARNES 2191 Buenos Aires
Naproti postaje La Paternal

Gran Recreo "LLAO-LLAO" Juan Oberdank

Río Carapachay U. T. (749) Tigre 0589

Slovenska Cvetličarna "LOS ALPES" Hostar Anton

Triunvirato 4223 U. T. 51-0732

FABRICA DE MOSAICOS ALBERTO GREGORIČ

Venta de materiales de construcción
Avda. Fco. Beiró 5671 U. T. 50-5383

Krojačnica LEOPOLD UŠAJ



Avda. FRANCISCO
BEIRO 5380-82

U. T. 50-4542

VILLA DEVOTO

F. HRADILAK

FIAMBRERIA — Puesto N° 8
Mercado "LAS MAGDALENAS"
Fco. Beiro 5276 - U. T. 50 - 6990

tajnik gori imenovanega odbora. Oba sta tudi spregovorila par besed; prvi se je dotaknil v svojem govoru tudi naše še sedaj nedosežene jugoslovanske sloge v Córdoba in nas pozival k večjemu razumevanju našega zgodovinskega momenta in s tem je brez dvoma dodal precej olja vozu naše popočne skupnosti.

Tovariš Dramazonek nas je pa seznanil na splošno z načrti in akcijo Slovenskega odbora v Argentini. Oba govornika sta žela veliko odobravanja.

Za današnje delovanje slovenskega naselbine tu v Córdoba so nam ravno prav prišli usposobljeni govorniki in organizatorji iz Buenos Airesa in povdarjam, da z največjim zanimanjem smo jih poslušali in tudi bomo skušali ravnati se in uveljaviti njihove lepe nasvete v kolikor nam bo mogoče. Kar pa smo pričakovali, posebno mi Jugoslovani, da nas posetijo naši pravi novi zastopniki, tisti namreč, ki so izšli iz ognja in krvi in katerih mi Slovenci v Córdoba do sedaj še nismo imeli sreče videti. Upamo da v prihodnje naše pričakovanje ne bode več prevarano.

Češki mladinci in mladenke so v narodnih nošah po končanem sporedu strumno prikorkali v dvorano in ob zvokih narodne glasbe izvajali njih narodni ples, kar je povzročilo veliko občudovanje in odobravanje vzorne organizacije in delavnosti "Češkega Kluba".

V nedeljo 18. maja pa je Češkoslovaški Klub spet priredil primeren "lunch" na katero so bili povabljeni tudi vsi slovanski aktivisti. Vršil se je v čast našim posetnikom Slovenskega odbora. Mnogo smo se tu razgovarjali in menjali naše mišljenja o delovanju naših organizacij in sploh vseh slovanskih problemih.

Oglasili so se k besedi vsi zastopniki takojšnjih slovanskih društev in tudi poljski zastopnik se je pridružil in nam obetal preokret njihovega dosedanjega stališča.

Naš mladi in mnogoobetajoči tovariš A. Marega pa je izrazil želje naše mladine, za katero se vsi sedaj zavedamo, da moramo tudi tukaj v Córdoba mi Jugoslovani po vzgledu češke mladine ukreniti kaj koristnega. V upanju za boljše bodoče skupno delovanje smo se razšli.

Vsa čast Češkoslovaškemu Klubu, da nas je povabil na tako potreben sestanek in naše častitke tudi Slovanskemu Odboru za tako lepo uspelo prireditev.

F. K.

TRGOVINA JESTVIN

Srečko Turel

TRELLES 1402 U. T. 59-4104

HERRERIA DE OBRA HUMAR y MAKUC

Av. Central 3720
Calle No. 2 3729 U. T. 741-4520

Ferdinand Cotič

Trgovina z železnino

Lope de Vega 2989
U. T. 50-1383

TRGOVINA JESTVIN

Oton Turel

ANDRES LAMAS 1265
U. T. 59-1892

Kadar imate opravka v Bs. Airesu ne pozabite, da boste najbolje postreženi po zmernih cenah v HOTELU

"PACIFICO"

Anton Bojanovič
CHARCAS 769 — BUENOS AIRES

V ČASU 24 UR JE MORAL ZAPUSTITI ARGENTINO FAŠISTOVSKI DUHOVNIK ZAPATERREGNI

Je že več časa, ko se nacifašistična propaganda zelo širi po celi Republici. Pred časom sem došli Viktor Mussolini tudi ne stoji križem rok.

Višek fašistovskega izivanja pa je bil shod, ki se je vršil dne 1. t. m. v Rosariju, ki ga je organizirala Casa Italiana v čast Viktorju Mussolini, ki je bil seveda tudi tam navzoč. Med raznimi ceremonijami, klici "Živjo nacifašizem", "Živjo Hitler in Musolini", je duhovnik Zapaterregni imel svoj vzpodbudni govor. Ta fašist je svoječasno spovedoval Musolinija in bil duhovnik fašistovskih čet, ki so se bojevale na ruskem ozemlju. Med drugim je v svojem govoru ironiziral svetovno demokracijo in prišteval zaveznike kot sovražnike judovskega naroda. Izjavil je tudi, da se italijanski fašisti v Argentini in simpatizanti zbirajo v "Unión Social Italiana" pod znamenjem Rimkega orla.

Vse tukajšnje časopisje je obsojalo, da se nacifašistovskemu propagandistu dovoli tako početje, ki se s tem tudi žali argentinsko javnost.

Argentinske oblasti so izdale odlok, da je moral fašistični duhovnik Zapaterregni zapustiti takoj Argentino, medtem pa ko se Viktor Mussolini še vedno prosto sprehaja po Buenos Airesu.

ŽELEZO - BETONSKO PODJETJE Bratov Komel

ZA NAČRTE IN PRERAČUNE
Bernaldez 1655 U. T. 67-1411

Prevozno Podjetje "GORICA" Lojk Franc

Villarrol 1476 U. T. 54-5172

JOYERIA — RELOJERIA

Deslavnica in popravila

ADAR'S

CARLOS PELLEGRINI 887

PLATERIA — REGALOS

Delavnica

Klijenti, ki se predstavijo s tem oglasom dobijo 5 % popusta.

Dr. CONSTANTINO VELJANOVICH

Sala especial para tratamientos del reumatismo y sala de Cirugía

Atiened: Lunes - Miércoles y Viernes
Pedir hora por teléfono

Defensa 1153 U. T. 34-5319

Dr. Hinko Halpern

Specialist notranjih bolezni

Ordinira vsak dan od 16 do 20 ure
San Martín 955 - 1 nad. - dep. C
U. T. 32-0285 in 0829

Zobozdravnik a Dra. Samoilović

Dr. Feliks Falicov

Sprejemata od 10—12 in od 15—20 ure
DONATO ALVAREZ 2181

PIZZERIA

Emil Laurenčić

Avda. Fco. Beiró 5315
U. T. 50-3525

Mladinski Glas

"Lokalpatriotitis"

Tale zgodba, dragi čitatelj, ne spada v Mladinski Glas, temveč bi bolje našla mesto v zdravniškem vestniku. Zadeva je bolezen, prazaprav zoper bolezen, Lokalpatriotitis, je bolezen epidemičnega značaja in se širi kot škrlatina ali ošpice. V resnici, nihče ni pred njo varen. In pokojni tovariš Baptist Separatist, ki ga je bila ta zavrtna bolezen spravila s tega sveta, pač ni osamljen primer. A zgodba o njem je tale:

Tovariš Baptist Separatist je umrl in naj v miru počiva! Zdravniki so raztelesili njegovo truplo in na prvi pogled v odprto in izsušeno truplo dognali: Fant je umrl od lakote. Ko pa so mu odprli lobanjo, so opazili v političnem sektorju možgan majhen defekt. Preiskali so to reč pod mikroskopom in dognali so: Tu v tem defektu je leglo zavrtna bolezen "lokalpatriotitis". Tedaj šele so se začeli zanimati za življenje pokojnega Baptist Separatista. Po podatkih verodostojnih priči so zdravniki ugotovili, da se je bolezen Baptist Separatista razvijala takole:

Pričela je pri steklenici slivovke. Zaželel si jo je in stopil v trgovino, da si jo kupi. Krmar je bil za pivce prijazna duša. Postregel mu je: — "Ugaja Vam mogoče tole? Je dvakrat žgana srbska slivovica."

Tedaj je v Baptistu Separatistu prvič naravno zavrelo. Upri se je: — "A čemu vruga, srbska? Mar nimamo Slovenci svojih slivov? In slovenska slivovka. Bog mi je priča, slovi po vsem demokratičnem svetu. Dajte mi slovensko slivovko!" — je zahteval. Trgovec, kot že rečeno, prijazna duša ustreže: "Prosim, pravi, tu je slovenski proizvod. Na uslugo!"

A Baptist Separatist ni hotel kar tako mimo tega dogodka. Stvar je treba rešiti natanko in reče: — "Odprite obe steklenici in poizkusiva, katera je boljša. Spoznali boste tovariš, razliko med slovensko in srbsko slivovko."

No in odprla sta steklenici in pokusila. "Slovenska je neprimeroma boljša", je zatrdil Baptist. — "Boljša je, da", je potrdil trgovec, kajti zavedal se je svojega posla. No, med nami povedano, slivovka je bila v obeh steklenicah ista, le etiketi sta bili različni in to iz trgovinskih razlogov. Dvomim pa, da bi etiketa sama na sebi tako zelo vplivala na vsebino steklenice. Za Baptist Separatista pa je bila stvar jasna in dognana. Zdravniški posvet je dognal, da je bil to prvi pojav zavrtna bolezen "lokalpatriotitis". A šlo je še dalje.

Čemu bi jedel štajerska jabolka, se je Baptistu zarilo v možgane. Čemu štajerska, ko sem vendar po duši in srcu in po uradni karakteristiki čistokrvn Kranjec. Od tedaj je tudi štajerska jabolka odklanjal in jedel je samo kranjska. Bila so res nekoliko slabša, a bila so kranjska po duši, srcu in uradni karakteristiki. In tako je šlo naprej. Krog prijateljstva se je krčil, a krog sovraštva se je širil.

Baptistova lokalpatriotitis je z vedno večjim zanosom vršila svoj razdiralni posel. Baptist Separatist je lepega dne tudi pričel odklanjati mleko.

Čemu bi pil mleko, ki prihaja z dežele", je rekel — "ko sem vendar meščan. Rojen sem v mestu in takorekoč lahko kašljam na deželo. Pil bom samo mestno mleko."

Čitatelj ve, da v mestu ni krav, v mestu so avtomobili in avtomobil je brezdvoma hitrejši prometno sredstvo kakor krava, a mleka ne daje. Tako je Baptist Separatist ostal brez mleka. Hiral je in hiral, a ostal je neomajen.

Lokalpatriotitis pa je napredoval. Baptist Separatist se je nenadno vrgel v borbo s soslednjim kvartom. — "Nož kvart", je pravil ljudem na ulici, "naš kvart je zvezda med

kvarti. Časna izjema, kajti vsi drugi kvarti so pod psom. In šiba božja naj pride name, če bom še kdaj vzel karkoli iz drugega kvarta." — Ta kvartna zavest mu je pobrala še sedem kil in pol. Potem se je njegova patriotična zavest skrčila na ulico, potem na hišo in končno na sobo, kjer je stanoval. — "Vse kar je izven moje sobe", je mrmral. — "vse kar je izven moje sobe ni vredno počenega groša. A v moji sobi, ne da bi se hvalil, je vse brezhibno". — Posledice njegovega prepričanja so bile, da je strahotno in vidno hiral. Končno je nastopila katastrofa. Lokalpatriotitis si je postavil žarišče celo v želodec. In želodec je pričel odklanjati hrano, ki je prihajala od zunaj.

Čemu", je krulil želodec. "bi prebavljaj hrano, ki jo žvečijo usta. Usta so enota zase, a želodec zase. Zakaj bi želodec še dalje prebavljaj to, kar so usta prežvečila. Mar smo se zato borili?"

"Živela najožja patriotična zavest", je vzkliknil, oziroma zakrulil želodec. A to je bil labodji spev, kot se reče. Dve minuti, sedem in dvajset sekund nato je Baptist Separatist umrl od lakote, izhiral je...

Pobrala ga je zavrtna bolezen lokalpatriotitis. Prosimo nebo, da odvrne od nas to šibo božjo ali pa se ji ubranimo sami. Poslednje bo nemara uspešneje. Zato, čitatelj, ko boš to prečital, vprašaj samega sebe: "Morda nimam tudi jaz lokalpatriotitis?"

Prev. S. G.

RADIO

Izdelovanje novih aparatov ter vsakovrstna popravila izvršuje

JAKOB KREBELJ

CESPEDES 3783 (vogal Avda. Forest)
Tel. šte. 54 - 4650

VABILO

SLOVENSKI PODODBOR UDRUŽENJA SVOBODNA JUGOSLAVIJA

— in —

DRUŠTVO "IVAN CANKAR" IZ SAAVEDRE

— Vabita na —

KINO PREDSTAVO

ki se bo vršila dne 27. JUNIJA ob 20 uri v dvorani "MASCOTA",

Avenida Maipú 350 (Florida F.C.C.A.) s sledečim sporedom:

"SUCESOS ARGENTINOS" — "CAIDA DE BERLIN"

"CAMARADA V" in "NUEVAS DEMOCRACIAS EN EUROPA"

Cisti dobiček je namenjen za nakup zdravil in nučnih potrebščin za 1.200.000 sirot, bolnikov in vojnih pohabljenec.

VSTOPNINA \$ 1.—

Vljudno vabita ODBORA

Kadar pošiljate zavoje v domovino

in bi želeli poslati obuvale za moške, ženske in otroke, obrnite se do naše domače tvrdke čevljev, ki ima nalašč v ta namen urezane čevlje in jih je treba doma v Evropi samo sešiti po meri. *Obrnite se pismeno ali telefonično do:*

Bratov **KEBER**

CENTENERA 1140

U. T. 60-0176

BUENOS AIRES

RUDOLF KLARIČ

INDUSTRIJA ELEKTRIČNIH IZDELKOV



JOSE BONIFACIO 663

BUENOS AIRES

En dan pri mladini na Pesnici

Dornova, konec julija.

Že zgodaj zjutraj zaživi mogočen grad sredi lukovih njiv in cvetočih travnikov. Zbudi se istočasno kakor vas ob njem. To se dogaja prvič, odkar stoji grad. Grad pa stoji že dobrih dvesto let. Doslej se je moral vas dvigniti z zoro in oditi na polje, ki je bilo večinoma graščinska last, šele ko se je kmetu cedit znoj s čela, so se odprla okna v pritličju, vstala je služinčad, da grofom pripravi bogat zajtrk, a okna v prvem in drugem nadstropju, kjer je počivala gospoda, so se začela odpirati šele proti pol dnevu.

Že dobre tri tedne se vsi prebivalci gradu in vasi istočasno dvignejo, klici nevihi grajskih prebivalcev, delovne mladine iz vse slovenske republike, se mešajo in zlivajo s klici vstajajočih vaščanov. Živo je v gradu, v vseh stranskih grajskih prostorih, na marofu, na grajskem dvorišču, kakor tudi tialo nižje v šoli in pri številnih hišah, kjer so se nastanili marljivi mladi delavci. Umivanje z veselimi vzkliki in šalami, jutranja telovadba, ki zdravi poslednje zaspance, zajtrk z nekoliko predolgim čakanjem, kar pa nikogar ne spravlja v slabo voljo, in slednjič zbor.

Na grajskem dvorišču se je postrojila ptuj-ska brigada, pred gradom prekmurska, pri grajskem marofu ljubljanska, med šolo in cerkvijo obe mariborski, spodaj na vasi celjska. Mladina je sveža, spočita, oči ji žare. Pazljivo posluša raport, Mladi delavci izvedo, da so prejšnjega dne napravili 6350 ur, izrezali so 750 kvadratnih metrov ruše, izkopali 246 kubičnih metrov humusa in 736 kubičnih metrov zemlje. Najboljša je spet bila prekmurska brigada, ki je dobila pred dnevi prehodno zastavo. Med posamezniki sta se izkazala tov. Sluga Franc, ki je prepeljal na 35 m dolgi progi 470 samokolnic zemlje, in Mozer Štefan, ki je sam izkopal in izvozil sedem in pol kubičnih metrov zemlje ter s tem dosegel najboljši uspeh na Pesnici. Tudi ostale brigade so močno zboljšale storilnost svojega dela in so se nevarno približale Prekmurcem. Še nekaj navodil, zdravniški pregled in brigade se odpravijo na delo.

Iz gradu, kjer so dve sto let živeli lenuhi in izžemalci Lukarije, prihaja četa za četo

z vihrajočo zastavo in pesmijo. Čete srečavajo kmete, ki na vozovih ali peš odhajajo na delo, vaške otroke, ki ženo živino na pašo, ob plotih pa zro nanje z občudovanjem manjši otroci, ki še ne morejo na delo, in gospodinje, ki doma opravljajo živino in pripravljajo kosilo. Naj ima gospodinja še toliko dela, vendar za hip ali dva obstane na pragu in se zagleda v nenavadne delavce, ki kljub žuljavim rokam, nekateri kljub obvezam odhajajo s pesmijo in smehom na težko delo. Brigade pojo skozi vas tako glasno, da jih mora vsakdo slišati, tudi tisti, ki jih ne bi rad, tudi tisti, ki mu ne gre v račun, da to ljudstvo, ki ni imelo prilike videti borbenih partizanskih čet in doživeti prepoveda že v času narodno-osvobodilnih borb, zdaj vidi, kaj se pravi ljubiti svojo domovino. Te delovne brigade so za lukarske vasi, kar so bile partizanske za one vasi, kjer so se vodile osvobodilne borbe: vlivajo zaupanje v novo državo in ljudsko oblast, dvigajo samozavest in odpirajo ljudstvu oči.

Čete kmalu zapuste vas in hite preko cvetočih travnikov na svoje delovno mesto, hite preko tistih travnikov, s katerih Pesnica vsakih pet let odnese ves pridelek. Delovne brigade se tega zavedajo. Že so na mestu. Vsaka četa odide na svoj odsek, kjer jo že čaka najeti delavec z orodjem in navodili za delo tega dne. Nekaj povelj, kratek razgovor, in četa je razdeljena na skupine, že prične z delom. Tu režejo ruše, tam jih nalagajo na kupe, na tem odseku kopljejo zemljo in jo odvažajo na nasipe, na nekaterih odsekih so nasipi celo že narejeni, tu jih planirajo. Na dolžini skoraj tisoč metrov na obeh straneh Pesnice vihte mlade ožgane roke krampe, zasajajo lopate v zemljo, prevažajo težke samokolnice in opravljajo vsa dela, ki so potrebna, da dobi Pesnica tako strugo, ki je tudi največja poplava ne bo preplavila.

Grem skozi odseke. Opazujem mladince pri delu in poslušam njihove razgovore. Tu živahno razpravljajo o jutranjem raportu, o včerajšnjih uspehih posameznih brigad in poedincev, vprašujejo, kje so včerajšnji udarniki in jih iščejo, tam skupina, ki obuja spomine na nedeljski shod, ko je prišel mednje predsednik naše vlade tov. Miha Marinko, spet drugod govore o obisku maršala Tita v Dalmaciji, skoraj dobesedno ponavljajo njegov govor mladincem in pionirjem. Ko grem skozi teren ljubljanske brigade, vzklikne neki mladinec:

"Danes bi bil rad v Ljubljani?"

"Čemu?" vprašam in pristopim.

"Danes mora biti lepo pri nas. Prisepela bo naša delegacija s tov. Kardeljem na čelu."

Povem mladincu, 15-letnemu ožganemu dečku iz ljubljanskega predmestja, da sem bil prejšnji dan v Ljubljani. Zdej prisluhnejo njegovi tovariši in tovarišice in me vprašujejo, kako se je Ljubljana pripravila za sprejem. Ko jim povem, da je naša prestolnica polna zastav, ogromnih slik Tita, Kardelja in Stalina, največjih pobornikov za pravice malih narodov, kako veliki zemljevidi naše Istre in Julijske krajine vise z nebotičnika, jim žare oči od navdušenja.

"Trst mora biti naš. Gorica bo naša!" ponavljajo.

P rekurske čete se pogovarjajo o kresovanju, ki ga bodo priredili zvečer. Vprašam za spored, pa ničesar ne izdajo, samo povabijo me. Tudi šaljivih razgovor je dovolj, toda tudi ti razgovori so v zvezi z delom in življenjem na Pesnici.

Kako vse drugačne razgovore vodi ob tem času peščica one mladine, ki se ni odzvala klicu domovine, ki ob tme času poseđa po parkih, poležava po kopališčih in postaja po zaprašenih mestnih ulicah! Kako bo tej peščici jeseni, ko bo sedla v isto klop s tovariši, ki so dali svoj prosti čas za obnovo domovine, a so se benem tudi duševno odpočili in telesno okrepili?

Tu in tam naletim na bivše učence, ki jih

spoznam šele, ko si obudim spomin na pretekla leta. Vsakdo ima svojo težko povest, kje vse so bili, kaj vse so pretrpeli, toda zdaj so tu, vihte krampe in zasajajo lopate v domačo grudo in vroče svobodno sonce si je nanje, zato so veseli in srečni.

"Me ne poznate?" me nagovori na mazi-borskem odseku majhna mladinka s smejočimi očmi.

Iščem in ne morem najti, katerega leta bi jo bil učil in v katerem razredu.

"Nisem vaša učenka", se nasmeje. "Ne veste več, da sem igrala v Beogradu Pepčka v Cankarjevi drami 'Za narodov blagor'?"

Tako se pozna in se pogovarjava o prelepih prvih mesecih svobode v Beogradu.

"In tole delo, ni pretežko zate?" jo vprašam.

"Sprva je res šlo bolj težko. Nismo bili vajeni. Naša četa, ki šteje šest in petdeset mladincev in mladink, je prvi dan izkopala komaj osem kubičnih metrov zemlje. A včeraj, kakor ste menda slišali v dnevnem povelju, smo izkopali osem in osemdeset, pri istem številu delovnih rok in na istem terenu. A to še ni vse, kar zmoremo. Dosegli bomo še večjih uspehov."

Pri neki prekmurski četi srečam mladinko, s katero sem v istem transportu preživel prvih Slovencev preživel prve težke mesece v pregnanstvu, tedaj je bila menda petošolka, zdaj pa je učiteljica v Lendavi in je prišla z mladinci na delo. V razgovoru s svojim dijakom četrtošolcem izvem, koliko je že opravljenega dela: do 25. julija je bilo izrezano 32,214 m³ ruše, izkopano pa 9484 kubičnih metrov humusa in zemlje, vsega je bilo opravljenega 69.641 delovnih ur; pri rezanju ruše je že prekoračena norma odraslega delavca.

Ko se vračam, se ustavljam predvsem pri predelavcih. Vsako četo poznajo, za vsako četo vedo, kako dela, kakšni so njeni delavci.

"Takih delavcev še nisem imel", mi pravi prileten predelavec. "Sprva sem mislil, da ne bo šlo. Kaj bo mladina, po večini še študirana! Zdaj pa vidim, da to ni predvojna mladina. Delo gre še lažje od rok, kakor če bi imeli najete delavce. Ko smo pred nekaj leti regulirali del struge niže mosta, nam je mnogo delavcev pobegnilo, češ da je delo pretežko, a oni, ki so ostali, so čisto godrnjali in preklinjali. Zdaj pa ni slišati žal besede, celo najtežja dela opravljajo s smehom in petjem. Kaj takega še nisem doživel, pa sem že v letih."

Pokaže v strugo, kjer pet delavcev zabija pilot v zemljo, in nadaljuje: "Pred dnevi smo najeli delavce za težka dela, mladino moramo čuvati. Poglejte tole petorico! Močni so, navajeni dela, a ne napravijo toliko, kot je pljuška šestorica samih dijakov. Ta je prej kot v šestih urah zabila devet pilotov, tle pa jih v desetih urah komaj deset. In moram reči, da pridno delajo in se celo trudijo, da ne bi zaostajali za dijaki. Toda ne gre jim in ne gre. Sam ne vem, kako si naj to razlagam."

V nadaljnjem razgovoru sprevi, da mnogi najeti delavci se nimajo tistega odnosa do dela, kakor ga je prinesla mladina, tudi ni pri njih razvito tekmovanje, ne zavedajo se dovolj, da delajo za državo, za sebe, in delo jim je še vedno muka, skoraj kazen.

Kmet, ki z mosta zavzet gleda, koliko so mladinci opravili v zadnjih dneh, kar ga ni bilo tu mimo, pa mi reče med drugim tudi tole: "Sprva so se na vasi nekaj spotikali, ker imajo dekleta hlače, fantje pa hodijo brez srajce, tule pri delu so vsi večinoma kar v kopalnih oblekah. A moram reči, da je to pametno, lažje delajo."

Kmet, ki ga poznam že iz svojega bivanja v Dornovi, mi pove še marsikaj: kakor čudež je, da je prišlo do regulacije brez prošelj, moledovanj, shodov, podpisov in intervencij, še večji čudež, da to delo opravlja mladina prostovoljno udarniško, kakor se reče. Sprva so mnogi vaščani gledali na mladino in njeno delo z nezaupanjem, zdaj pa celo največji zaslepljenci prihajajo po-

poldne ali ob nedeljah, ko ni nikogar tu, da vidijo, kaj se tu dogaja. Pove mi še o pridigi, ki jo je slišal zadnje nedelje. Duhovnik je povedal zgodbo, ki se je sicer dogajala nekje v Ameriki, a so vsi navzoči razumeli, na kaj je cikal. Govoril je o hčerki nekega farmerja, ki je prihajala nespodobno oblečena v cerkev. Kmet se je nasmešnil, ko je do kraja povedal priliko. "Vidite, so še taki, ki pri tem velikem in požrtvovalnem delu naše malidne ne vidijo nič drugega kakor mlada dekleta v hlačah. Najbrž se bojijo teh požrtvovalnih deklet in dečkov."

Kmet se ozre na mladince spodaj ob reki, od koder se slišijo udarci lopat in kramпов, živahni vzkliki in smeh, skoraj na vsakem profitu pa plapolala slovenska republikanska zastava; kmet pokaže z roko navzdol in konča pomenljivo: "Saj se res imajo koga bati."

Ob eni brigade odlože orodje, se umijejo in pripravijo za povratek v vas. Vročina pritisaka neusmiljeno. Na razbeljeni cesti ni nikogar, tudi na vasi skoraj ni videti žive duše. Vsakdo si je poiskal senco. Čete samozvestno korakajo skozi vas. Niso sicer tako glasne kakor so bile zjutraj, toda vedrosti jim ni moglo vzeti ne šesturno težko delo, ne žgoče sonce. Kmalu posedejo za mize k obilnemu kosilu, nato si privoščijo skoraj dve uri počitka. Ljubljanske mladinke, ki imajo svoj "nebotičnik" v nekdanji viteški dvorani, lahko opazujejo znamenite freske na stropu, ki prikazujejo junaška Heraklejeva dela. Ogledujejo si jih in se jim smehljajo, vedo, da so to neresnične bajke, one pa ustvarjajo velika dela v resnici.

Ob pol štirih se brigade zbere k politični uri. Zdaj pridejo tudi profesorji do besede. Slede razni krožki za one, ki imajo popravne izpite, in za vse ostale, ki si žele izpopolnitve. Okoli cerkve, pri šoli in pod lipo so postavljene šolske table. V senci za cerkvonim zidom študira večja skupina matematiko, na hlokih pod jablanami bere druga skupina ruske časopise, skupina višješolcev s svojim učiteljem odhaja z mapami pod pazduho na lov za primernimi motivi, za šolo so se zbrali oni, ki imajo izpite iz zgodovine, pljuška brigada ima v gradu pevske vaje, čitalni krožki so raztreseni po vseh sadovnjakih, v tehniki se pripravljajo novi stenčasi in list, ki bo v kratkem izšel za vse brigade, prekmurska brigada se skriva nekje v parku, ima generalko za večerni shod. Vsa vas je postala nenadoma velika šola, mladinci z žuljavimi rokami so postali spet dijaki.

Po fizikurnih vajah, ki se prične ob šestih, je večerja. Takoj potem začno prihajati mladinci iz vseh strani v grajski park, kjer so Prekmurci že prejšnji dan pripravili veliko grmado. V parku je glasno in živahno. Čete so pomešane, razpravljajo o vsem mogočem, smejejo se, manjše skupine pojo. Slednjič kres vzplameni. Mladi obrabi okoli njega zažare v ognju, Prekmurci začno shod s svojo himno, ki so jo sami napisali in uglasbili. Nato spregovori njihov prosvetni referent, ki ugotovi med drugim, da je prekmurska mladina zbrisala s Prekmurja sramoto 11. novembra, jasno in odločno je po-

kazala, da je vsa za republiko, za lepše življenje svojega ljudstva. Po govoru se zvrste pevske in glasbene točke in deklaracije. Shod zaključi zabavno kramljanje mladega prekmurskega pesnika v prekmurščini o komandantih, komandirjih, deserterjih in dežurnih. Maldinci iz ostalih delov Slovenije strme prisluhnejo melodiji prekmurskega narečja, vsi skupaj pa se dobrohotno smejejo svojim "nadrejenim". Še kolo in

miting se ob ugašujočem ognju konča. Četno se s pesmijo razidejo.

Čez dobre četrte ure je tiho na vasi in tiho v gradu, kjer so se pred leti šele v tem času začele zabave in pojedine na račun delavneega ljudstva. Grad je videti ponoči še mogočnejši, nekje visoko brlijo drobne zvezde. Tiho, čudovito tiho je naokoli, samo od kod z dvorišča je slišati korake mladincev in stražarja.

Pika, črta, pika

Tako je podpis rojaka, ki je napisal članek pod naslovom "Mi in propaganda" v 15 številu Slov. Glasa. Ker se pisanje — nanaša na vprašanje, oziroma meje Julijske Krajine, misli pisec gotovo tudi na Odbor za Jugoslovansko Primorje, češ da smo preveč malomarni v propagandi. Zato kot predsednik isetga si čutim v dolžnost dati nekatera pojasnila o izvršenem delu odbora.

Člankar začne svoj dopis, da smo Slovenci delavni, odkritosrčni, pošteni, pravicoljubni ali malomarni v propagandi. Nekaj bo na tem resnice, morda celo precej, a da nam v tem oziru daje za vzgled Lahe je velika napaka, saj vendar nismo še pozabili, kam jih je privedel njihov fanatizem in laž. Ustvarjali so v svetu namišljeno propagando, posebno zadnjih 30 let v dobi fašizma, ki se jim je ob prvi preizkušnji zrušila na glavo kot stavba brez temeljev. Takšne propagande seveda Slovenci, Jugoslovani in sploh Slovani nismo nikoli delali in sploh kot poštenjaki in pravicoljubni ljudje, kot nas pravilno ocenjuje člankar, ne znamo delati. Delali pa smo stvarno propagando v kolikor je bilo v naši moči in v kolikor se nam dopuščale sredstva in čas v borbi za kruh in obstanek ko smo bili doma in potem v tujini. Naše časopise v tujini, naša društva, poedinci, eni več drugi manj, je bila ena sama borba in propaganda za naše pravice. Če so nas trenutno v svojem fanatizmu in laži prepili, nas niso uničili, marveč smo se dvignili iz borbe ojačeni in slednjič celemu svetu poznani takšni kot smo. Zgodovina enega naroda se ne piše v enem dnevu.

Nadalje bi — hotel prikazati, da vse kar se je zgodilo na Primorskem radi mene, smo krivi mi oziroma malomarnost v naši propagandi, da sta Trst in Gorica ostali pod Italijo. Člankar ponavlja kot smo že nekje čitali, da smo sedaj na slabšem nego smo bili prej. Vsem drugim daje krivdo pri tej krivični razdelitvi, samo pravih krivcev ne omenja, dasi jih dobro pozna ali vsaj pošten, odkritosrčen in resnicoluben Slovenec, kot sam piše da smo Slovenci, bi jih moral poznati.

Tudi krivično razmejitve naše zemlje leta 1914 bi hotel nam naprtiti, dasi je krivda naše nesreče istih mešetarjev z narodi kot danes. Slovenske naselbine v Argentini pa ta čas sploh ni bilo.

Ni res, da nismo vpoštevali ter naši in tukajšnji javnosti predočivali velikanske žrtve našega naroda v borbi za našo pravico. Ne vem kje je bil ta čas —, da ni videl našega dela in prizadevanja, ko smo se trudili na vse načine prikazati svetu našo bor-

bo takšno kot je in ne takšno kot so jo hoteli prikazati svetu naši sovražniki, ki so včasih lagali po listih, da nam je kri gnila v glavo. Potrudili smo se, da smo poslali deset tisoč podpisov na konferenco v Parizu, katerimi smo hoteli slovenski izseljenci dokazati iz tujine gospodom pri mirovni konferenci, da smo doma iz tiste zemlje za katero spet barantajo in hočejo ponovno imeti čiti tujcu, brez vpoštevanja naše žrtve naš glas v smislu Atlantskega sporazuma. Poleg tega je bilo poslanih stotine brošur, vov in brzojavnih poročil na razne vplivne osebe in konference; organizirali smo dobro uspela protestna shoda, ki so bili komentirani v vseh tukajšnjih listih in po tisku. Več uspeha smo imeli kot pol milijona Italijanov v Buenos Airesu z vsemi njihovimi profesorji in pokroviteljsko žlahtjo. Spravili skupaj par sto ljudi so poplavalili celotno mesto z lepaki, kar so sami javno priznali. Polemika z direktorjem "L'Italia del Popolo" je končala z njihovim molkom. Zanje je tako, kajti glavni argument sem si še pripravljaj. Da pa ni bilo več propagande za tukajšnjo javnost, ni naša krivda, marveč je ravno tistih, ki jih —, ne omenja uredništva do uredništva tukajšnjih listov smo hodili in ne enkrat, večkrat, s tisočami v roki smo prosili, da bi nam vsaj nekaj objavili, a vse zaman. "Mi se ne vtikamo tujo politiko" je bil odgovor. Seveda, mi smo bili od plačane propagande od naših sovražnikov razupiti po listih kot prevrten element, ki zahteva nekaj, kar mu tekom zgodovine ni bilo nikoli priznано in zato ne more imeti njegovo. Težek in krvav je bil naš borboletnoletnega suženjstva v zlato svobodo slednjič smo zmagali.

Člankar je pohvalil prejšnji Primorski bor. Odprto pismo grofu Sforzu je bilo ve-

Recreo "Europa"

Pripraven za nedeljske izlete v Tigre.
Prevoz s postaje Tigre FCCA. do Recrea in nazaj:
Lastnika

BRATA ROVTAR

Tigre FCCA. — T. A. 749 - 589
Rio Carapachay

Slovenska Juridčna Pisarna

Odkodnine, Odslovitve, Nezgode,
Dedščine in vse Sodnijske Tramitacije
Uradne ure: od 18 do 20
DIAGONAL NORTE 119 - Piso 8
Escritorio 823 (Nasproti Obeliskul
T. A. 35 - 6243 Buenos Aires

ELECTRICIDAD Y PLOMERIA

JOSE RADAN

Bernaldez 1550 Buenos Aires

TO VARN A POHIŠT V

VINKO ROGELJ
BLANCO ENCALADA 249-261
VILLA ESCASO U. T. 652-017

TISKARNA

Rudolf Živec

SARMIENTO 40 Caser

T. A. 757 (Santos Lugares) 1101

MEHANIČNA DELAVNICA

JOSIP HLAČA

Villa Real 140. J. Ingenieros. U. T. 757-61

Casa "VILLA REAL"

— SEPELIOS DE CALIDAD —
LUJOSOS AUTOS PARA CASAMIENTOS.

— de —

Víctor M. Herrera

Consulte:

Avda. FCO. BEIRO 5000
esq. Bermúdez

U. T. 50 - 4791

kakor dobro delo, da pa je radi tega bežal od tukaj, kot piše —, dvomim. To odprto pismo je bilo menda edino dobra propaganda, ki je izšla iz številnih sestankov tega odbora.

Kar se tiče brošur, čeprav ne od O.Z.J.P., smo imeli na razpolago dve; tretja se pa pravilja, ki bo delo našega odbora. Da po podpisu pogodbe v Parizu nismo več prihajali protestnih shodov, kot tudi očita —, je vzrok ta, da smo v tem pogledu sledili našim doma, ki od tedaj niso organizirali nobenega protestnega shoda. In če doma niso videli potrebe oziroma se jim ni videlo priporočljivo, čemu bi v izseljenstvu delali drugače? S tem pa ni rečeno, da smo vrgli puško v koruzo. V Slov. Glasu smo objavili izjavo, da se bo naša borba nadaljevala, dokler se ne doseže popolne naše narodne pravice. Zato bi bilo priporočljivo, da bi se namesto kritiziranja raje kaj pripomoglo k tej naši skupni stvari.

Buenos Aires, maja 1947.

Franc Kurinčič
Predsednik O.Z.J.P.

Sad trudapolnega dela

Z Simongregorčičevim odborom se je ponovno poizkusilo in na inicijativo naših društev, ki so že skupno delovale v Koordinacijskem odboru se je tudi posrečilo postaviti temelj slovenski skupnosti. Želja po združitvi naše nasebine je tako stara, kot je naša nasebina. Kljub temu, da med nami ni bilo izdajalcev ne fašistov, do tega prej ni prišlo, čeravno so se zato napravili večkratni poizkusi. Vzrok temu je bil, da podedovana bolezen je bila od nas prinešena iz domovine. Zato je ta bolezen trajala toliko časa, dokler ni prišlo zdravljenje za to prav iz iste strani. Ravno meseca aprila in prav v prostorih kjer so se pred tremi leti zbrali vsi tačasni predsedniki oziroma predstavniki in javni delavci naših organizacij, se je letos 20. aprila postavil na Konvenciji slovenskih društev tako pričakovani temelj slovenske skupnosti. Na stotine sestankov, mnogo truda, potrpljenja in vztrajnosti so morali imeti naši tovariši, požrtvovalni društveniki, da so izvršili to, kar mora biti vsem Slovincem v veselje in ponos. Pred tremi leti se je nekaterim zdela združitev nemogoča, kot polet na luno. Drugi zopet so bili mnenja, da je treba združitev izpeljati kar na povelje. Preudarnost, vstrajnost, delavnost in potrpljenje istih društvenih zastopnikov, ki so že več let skoro eni in isti, je doprineslo, da je med društvi zavladalo bratstvo in enakopravnost.

Temelj naše skupnosti je že postavljen, treba pa bo še dosti dela in dobre volje, da pridemo do vrha. Poznam društvene težkoče in samoljubje mnogih društevnikov, zato bi priporočal tistim društvom ki imajo svoje domove že začete, da ne delajo zaprek pri skupnem domu. Dobro pomislite, kaj bo z vašim društvom čez 10, 20 ali 50 let. Ako je kdo med vami, da se tej združitvi protivi, je bolje da odpade kakor bi čez nekaj let propadlo društvo, ali pa bi nosilo samo Slovenski napis in nič drugega. Dobro vemo, da precejšnje število rojakov se bo vrnilo v domovino, od tam pa nemoremo pričakovati dosti. Starejši rojaki se bodo utrjeni odtegnili od aktivnega delovanja. In tako nam v nekaj letih ostane samo še mladina, za katero moramo skrbeti že danes, v nasprotnem slučaju je ves naš trud zastonj. Zato nam je nujno potrebna šola, pevskih, dramatičnih in gospodarskih tečajev,

itd. In to koristno delo moremo uspešno izvršiti samo na ta način, da smo vsi skupaj in pod eno streho.

Rojaki, kateri ste od daleč opazovali to delo rekoč: ko boste vsi skupaj pridemo; — približajte se in pomagajte graditi naš dom, ker je že usoda tako hotela, ali boljše rečeno prokleti fašizem, da smo bili prisiljeni zapustiti našo domovino po prvi svetovni vojni in je vsled tega nastala naša nasebina v Argentini.

Jugoslovansko Industrijsko Trgovsko Udruženje

Po mnenju nekaterih naših tovarišev, smo še vedno naklonjeni misliti, da naša ustanova je le nekako preprosto društvo in da naša trgovska zveza je mogoče odvisna od mišljenja večine ali manjšine onih, ki jo sestavljajo. Misli se tudi, da vsi oni, ki niso pomagali nabirati drva za kres, da nimajo iste pravice pri našem trgovskem udruženju.

Radi tega je prepotrebno, da se spustimo nekoliko v polemiko, kar je pa treba priporočati vsem, da bi bila ta več kot mogoče omejena. Na ta način bomo imeli priliko pregledati vse dokumente v naši listnici. Jako potrebno je, da se razumemo, ker godijo se tako važne stvari, da naš položaj se sam na sebi dozoreva, in da čim dalje gremo, tem bližji smo mesta, ki po naravi nam pritiče.

Smatrati moramo, da zastopniki in predstavniki našega kulturnega gibanja tu v Argentini, so ravno isto, kakor je ministerstvo kulture in izobrazbe v Jugoslaviji. Osrednji odbor ali Slov. svet, kot ga mi imenujemo, ima v koloniji tisto nalogo, kakor ministerstvo prosvete v Jugoslaviji, — — — ima pa zraven tega jako otežkočeno svoje delo, ker vse kar se dela, mora biti v skladu z argentinskimi zakoni.

Sedaj pa, ker v koloniji smo vsi raznih slojev, t. j. delavci, trgovci, industrijanci in intelektualci — ter zadnje čase, po konstrukciji tvorimo nekako skupno federativno Jugoslavijo — naš

Zgradimo si močno ljudsko slovensko trdnjavo, da jo ne razbije ne notranji niti zunanji sovražnik. In ta naša kulturna, socialna in gospodarska trdnjava naj bi se klicala, kakor je že predlagano, "Slovenski ljudski dom", kateri naj bo v korist in ponos Slovincem v Argentini, dokler bodo živeli na tej gostoljubni zemlji ljudje naše krvi.

F. Kurinčič

industrijski in trgovski element, je uvidel potrebo, da se v tem oziru doseže tisto, kar se je doseglo v kulturnem oziru; to se pravi, da se organizira vse rojake, ki se bavijo z gospodarstvom v eno samo skupino. — Mogoče, da bo to zahtevalo nekoliko dela, preder se bo ta skupina počasi prilagodila tistim razmeram, katerim se mora prilagoditi. Razumevati moramo, da nismo samo eno skromno trgovsko udruženje, kot nas zove ime, ampak naše delo in razmere nas le vedno čedalje več peljejo v tek tistih razmer, kakor je kulturno gibanje. Pelje nas na pravo aktivno gibanje, na pravo in aktivno predstavništvo svoje institucije. To pomeni, da mi kot trgovci, industrijanci in intelektualci združeni po naravnem jezikoslovnem redu kot Jugoslovani in v takšni zvezi kot se nahajamo, smo že po svoji naravi prevzeli reprezentanco trgovskega ministerstva Jugoslavije tu v Argentini. Seveda, treba je še pojasniti razne odnose, ki se tičejo direktno našega delovanja in ti so:

- 1.) Mi moramo usmeriti vse svoje delovanje v skladu z argentinskimi zakoni.
- 2.) Naše delovanje mora biti usmerjeno v veliki večini v dobrobit naših članov, ki bivajo tu v Argentini.
- 3.) Naše delovanje mora biti v tesni zvezi z našimi trgovskimi jugoslovanskimi zastopniki in več kot mogoče tudi v soglasju z jugoslovanskimi zakoni.
- 4.) Vsi trgovci, industrijanci in intelektualci, ki po narodnosti spadajo k Jugoslaviji, so avtomatično člani Jugoslovanske industrijske trgovske zveze v Argentini.
- 5.) Pravila Jugoslovanskega Trgovsko Industrijskega Udruženja se morajo prilagoditi tem razmeram.
- 6.) Sedež Trgovskega Udruženja mora biti več kot je mogoče v sredini mesta, radi lažjih stikov med seboj in lažjega dostopa vseh jugoslovanskih trgovcev.

Kakor sem že zgoraj omenil uspeh tega Udruženja je zagotovljen že po naravi svojega sestoj, ker predstavlja nič več in nič manj, kakor jugoslovansko industrijo in trgovino tu v Argentini, katera je zastopana po trgovskih zastopnikih Jugoslavije. Da smo napravili že precej dober korak naprej v tem oziru, nam kaže tudi propaganda, ki smo jo napravili za Zagrebški velesejm, pripomogli smo s tiskom, z radijsko propagando in lepimi in umetniškimi lepaki, napravljajimi po inici-

tivi trgovskega udruženja. Celo nas informira tajnik za propagando za Zagrebški Velesejm v Argentini, da se je pridobilo 25 trgovcev, ki so se šli naravnost zanimati za zagrebški velesejm.

Priporočamo in želimo, da bi vzeli v poštev vsi naši tovariši kateri iz raznih vzrokov se ne morejo udeležiti aktivnega dela naše ustanove, DA NE BITI DANES ČLAN "TRGOVSKEGA UDRUŽENJA" JE SPOLOH NEMOGOČE, ker že po svojem naravnem položaju, kot trgovec, industrijalec ali intelektualac Jugoslovane SPOLOH DRUGAM PRIPADATI NE MORE.

Zgodovina bo beležila delo vseh dobrih sinov, ki prinašajo dobre sadove za povzdig svoje porušene domovine na višino drugih naprednih kulturnih narodov.

R. Ukmar.

BAR - PIZERIJA

Vedno sveže pivo in druge vsakovrstne pijače. — Rezervirani prostori za družine.

Peter Filipčič

WARNES 2101 vogal GARMENDIA na Paternalu U. T. 59-2295

TRGOVINA JESTVIN "JUGOSLOVANSKA ZVEZDA"

Močnik Ivan

SARACHAGA 4800

U. T. 67-6988

KROJAČNICA

Franc Melinc

Paz Soldan 4844 U. T. 59-1356

MATERIALES para CONSTRUCCION

MIGUEL M. BRUNO

Juan A. García 3675 U. T. 67-9380 Buenos Aires

PLANOS — CALCULOS

V. L O J K

Técnico Constructor

Pedro Moran 5130 - U. T. 50-7186

Foto - Arte MARCOS

Najpopularnejša na Dock Sudu Facundo Quiroga 1325 U. T. 22-8327

RESTAURANT

MIRO MERKUŽA

LORIA 472

SLOVENSKA BABICA

Filomena Beneš de Bilek

LIMA 1217. U. T. 23-3389. Buenos Aires

TRGOVINA ČEVLJEV BELTRAM

Vas po domače postreže.

Pridite, pa se boste prepričali!

Se priporoča

Albert Beltram

DONATO ALVAREZ 2288

Buenos Aires

ROJAKI V ROSARIO IN PROV. SANTA FE

Če potrebujete uradne prevode vaših krstnih, poročnih in drugih listin, obrnite se na našega prevajalca (Traductor Público Judicial)

SAN LORENZO 937 Rosario

PIVARNA — Kroglišče in Keglišče

D J U R O K O V A Č

Warnes 2113 La Paternal

Franc Štekar

Stavbinski podjetnik

Ramón L. Falcón 6371

U. T. 64-3084

CORTINAS ENROLLABLES de MADERA COMPOSTURAS EN GENERAL



Calderón 2851 - Bs. Aires - T. A. 50 - 1344

MIZARSKA DELAVNICA

"La Primera"

Lastnik:

PETER JONKE

RIO CEBALOS (CORDOBA)

INDUSTRIJA PAPIRJA

W I D E R

Andrés Fereyra 3965 U. T. 61-2260 Buenos Aires

Vzroki draginje in posledice te

Ena izmed mnogih slabih posledic, ki nam jih prinaša sleherna vojna, je tudi draginja. Posebno tekom poslednje vojne, so se kljub raznim ukrepom, zelo dvignile cene po vsem svetu — kar zelo občutimo poslednje čase tudi tukaj v Argentini. Ker so v nekaterih deželah, koder je divjala vojna, prišli tudi ob vsako stabilnost valute, vlada tam po vojni pravi kaos v trgovini, ki je predvsem v škodo bolj

revnim slojem po večjih mestih ali večjih industrijskih krajih.

Pojav draginje tekom vojne je razumljiv, ker države žrtvujejo vsa sredstva za doseg zmage in zato ne štejejo z denarjem, a v današnji dobi rabi vojaštvo na bojiščih ogromne količine orožja ter druge opreme, poleg še obleko, živež itd. In takšni izredni izdatki strašno praznijo državne blagajne. V potrebi segajo države po vseh mogočih sredstvih, da dobavljajo čim večje količine potrebščin za vojsko; tiskajo nove serije bankovcev, najemajo posojila in preplačujejo vse vojne dajatve. Jasno, da takšno gospodarstvo, kljub raznim drastičnim ukrepom, mora dovesti do draginje in do

devalutacije denarja, kakor se je dogodilo po mnogih državah tekom vojne. Toda države niso imele tekom vojne dovolj potrebnih surovin ter hrane doma, nego so morale te iskati v inozemstvu. To je vzrok, da so se začele dvigati cene po vsem svetu, brž ko je začela vojna.

Ves ta pojav draginje je torej dovolj razumljiv in naraven. Je pa nekaj pri tem, kar ni naravno. In to je, da so to dviganje cen znali posamezniki izvrstno izkoristiti v svoj prid, medtem ko ogromnim množicam ljudstva pripravljajo vojna in njene posledice le novih skrbi in težav. Da je res tako imamo priliko videti že tu po južni Ameriki, kjer ni bilo vojne in kjer si je preprosti delavec, kljub raznim težavam ter nestalni zaposlenosti, mogel zgraditi v prejšnjih letih svojo skromno hišico. A danes kljub bolj stalni zaposlenosti ne more več misliti na to. Pa ne samo to, tudi dostojne obleke si ne bo mogel več nabaviti pri takšnem naraščanju cen. Vendar je tudi dejstvo, da še nikoli ni bilo tolikega nakupovanja zemljišč in ne toliko razkošnih stavb v delu, pa tudi nikdar ni krožilo toliko avtomobilov, kot se to dogaja danes. A mnogi srečni meščani si gradijo celo po več hiš obenem, in povrhu še v raznih letoviških krajih, koder uživajo svoje "težko prislužene" prihranke. To pomenja, da je postalo zelo mnogo premožnih tekom zadnjih par let, medtem, ko mora prenašati ljudstvo težke posledice vojne.

Če je že tu opaziti ta pojav, kjer ni bilo vojne ter imajo oblasti dovolj moči za nadzorovanje cen, kako mora biti šele po Evropi, koder so vojni dobavitelji in vojni dobičkarji brezvestno navijali cene raznim izdelkom ter delali sijajne kupčije. In te svoje

dosedanje dohodke si hočejo takšni "patrijoti" zagotoviti tudi za bodočnost; hočejo še nadalje letati z letovišča na letovišče ter se ponašati s svojim razkošjem, in se hočejo izživati s poletnim ter zimskim športom ali v brezdeltu, a vsa vojna bremena pa odpravljajo na preprosto in obubožano ljudstvo. Zato ni čudno, če so stavke in protesti po vseh koncih in krajih, ker pod obsepnimi in povojnimi bremenami ter drugimi nadlogami.

Oblasti skušajo skoro po vsem svetu posredovati pri raznih ukrepih, da bi draginje, in marsikateri dekret je v resnici umesten. A prave korenitosti pri oblastih vendar še ni, razen v tem, da sitnarijo nad delavci ter jih spravljajo tudi s silo na delo. Oblasti se ne zavedajo, da ni dovolj nadzorovati samo trgovcev. Če bi oblasti v resnici hotele odpraviti draginjo in zboljšati položaj preprostega ljudstva, bi morale nadzorovati predvsem vse one, ki si gradijo po več razkošnih hiš; one, ki živijo po cele mesece v brezdeltu po raznih letoviških ali one, ki nesramno špekulirajo z zemljišči in drugimi predmeti, potrebnimi tudi preprostemu ljudstvu. Če bi oblasti po vsem svetu strogo gledale takšnim ljudem skozi prste, in se pobrigale, odkod imajo ti srečneži toliko dohodkov, bi gotovo ponehala draginja — ako velja zakon tudi za to vrsto ljudi.

Sedanja draginja in druge zmede utegnejo imeti svoje težke posledice tudi za bodočnost. Vsled negotovosti denarja ne bo maral nihče tega hraniti, nego si bo vsakdo skušal kupiti karsibodi za pridobljen denar. To še posebno po Evropi, kjer so bili ljudje že ponovno opeharjeni za svoje denarje prihranke. A če ni prihrankov, tudi kreditov ne bo. In kadar ni kreditov nastajajo v gospodarstvu še hujše zmede ali nepravilnosti, ki so v škodo predvsem bolj revnim slojem.

Skoro vsak dan imamo priliko čitati v časopisu razne bedaste komentarje o Rusiji, o Jugoslaviji in o drugih deželah, kjer posamezniki ne morejo izkoristiti ljudstva v svoj prid. Mogoče je v nekaterih komentarjih, ki so pisani v določeni tendenci, sem tja tudi kaj resnice. Toda, ako upoštevamo sedanje razmere preprostega ljudstva po Evropi in drugod po svetu, se ne bomo čudili, če se zavedno delavstvo bori za poddržavljenje vseh produktivnih in prometnih sredstev. S tega sedanjega dogodka, ki so dovedli posameznike do silnega bogastva in razkošja ali uživanja medtem ko morajo množice stradati ter trpeti še vsake vrstne nadloge, kar naganjajo k temu.

NOVO STAVBENO PODJETJE

R. Strehar - J. Lisjak

Calle Ramón Lista 5552 — U. T. 64-1509
Za kalkulacije - Proračune in Firmo
obrnite se do novega konstruktorja
RUDOLFA STREHAR
Zasebno: Calle Virgilio 2941.

MECANICA y ELECTROTECNICA

E. LOZEJ y W. COX

Avda. Riestra 1115 U. T. 61-0656

Colocación de Vidrios, Cristales y Espejos

MOISES GERBIEZ

Nazca 695 (planta baja) U. T. 63-7714

STAVBENI KOVAČ

FRANCOHA

Calderón 2779 U. T. 50-6655

RADIOTEHNIK

AVGUST COTIC

Excelsior 1500 U. T. 757-301

Sáenz Peña, F. C. P.

ZALOGA VINA

FRANC KURINČIČ

Garay 3910 U. T. 61-5384

SLOVENSKA GOSTILNA

ALEKSIJ TREBŠE

Avda. San Martín 6470 U. T. 50-5106

RAZPRODAJA KRUHA

TROBEC GUŠTIN

Dovajam na dom

Heredia 477 U. T. 51-7165

STAVBENI PLESKAR IN TAPETAR

MARIJ MEDVESČEK

Guevara 525 U. T. 54-0624

BAZAR "DANUBIO"

D. UGLEŠIČ

Avda. San Martín 2902 U. T. 59-0838

TRGOVINA JESTVIN

"PRI ČERNICU"

C. Ramón Lista 5650 - U. T. 64-1509

CASA "SOULET"

Materiales de construcción

Electricidad - Sanitarios - Maderas

Av. F. Beiró 5682. U. T. 64-3288. Bs. As.

"ALMACEN"

PETER ČUČIČ

Excelsior 1500 - U. T. 757-301, Sáenz Peña

Reinaldo Wasserman

MEDICO

Nazca 2381 U. T. 50-2845

MIZARSKA DELAVNICA

Izdelava pohištva

IGNAC KOŠER

Guido Spano 655 - Munro, F. C. E.

MERCADO

"Las Magdalenas"

CARNICERIA — R A U B A R

Puestos 21, 24, 25. Avda. Fco. Beiró 5276

EDINA SLOVENSKA ESTAVBENIKA

V SAAVEDRI

A N D R E J B O Ž I Č in SIN

Tehnična konstruktorja

Ruiz Huidobro 4554-58 U. T. 70-6112

UMETNO STAVBENO MIZARSTVO

Kovinska Okna in Polkna

FRANC BANDELJ

Avda. de los Incas 5021 U. T. 51-5184

Quesería y Fiambrería "LA AMERICA"

de Cuero y Fernández

Avda. Fco. Beiró 5399 — U. T. 50 - 8563

JUGOSLOVANSKA GOSTILNA

V MUNRO

JANKO POLIAK

Ituzaingó 4267 MUNRO

TRGOVINA JESTVIN "TRST"

S. C. MIHELJ

Charcas 3120 U. T. 72-4957

PRODAJA SADJA IN ZELENJAVE

J. TRUDEN in B. TRAMPUŽ

Triunvirato 2901

RESTAVRANT "ČAVEN"

IVAN LEBAN

Lope de Vega 2931 Bs. Aires

RESTAVRACIJA

IVANČIČ RUDOLF

Añasco 2622

KROJAČNICA

CIRIL PODGORNİK

Tinogasta 5206

KROJAČNICA

J. R. BOŽEGLAV

Triunvirato 2891 U. T. 54-2629

FIDEOS FRESCOS

de NATALIO DOMINI

Bazurco 3425 U. T. 50-8913

SPLOŠNO STAVBENO MIZARSTVO

ANTON FORNAZARIČ

España 558 — J. Ingenieros — F. C. P.

U. T. 757 - Santos Lugares - 271

MERCADITO "CHISPAZO"

MILAN ŠIRCA

Lope de Vega 2746

RESTAVRACIJA in BAR

Peter Benčič

Lastnik.

INDEPENDENCIA 4202 — BS. AIRES

Restavracija

A. BENULIČ & KUSERIČ

Izborna hrana Zmerne cene
CHORROARIN 596

Corporación Médica

"SUIPACHA"

ZDRAV. POMOČ ZA VSE BOLEZNI

Directores:

Dr. A. Izaguirre, Dr. H. J. Durán

y Dr. L. V. De La Puente

Sprejem: pop. od 15 — 20.

Ob nedeljah-praznikih: od 9 — 12.

Govori se Slovenski

SUIPACHA 28

FARMACIA "SOLER"

Servicio nocturno de urgencia

Avda. Fco. Beiró 4984 U. T. 50-2079

KROJAČNICA

Stanislav Maurič

VELIKA IZBIRA MODERNIH OBLEK

TRELLES 2642

U. T. 59-1232

KROJAČNICA "LA TRIESTINA"

Izdeluje po najmodernejšem kroju

DANIJEL KOSIČ

Calderón 3098 - Devoto - Buenos Aires

HERRERIA DE OBRAS

BRATA RIJAVEC

Izdeluje vsa v stroko spadajoča dela
Segurola 1608-14 U. T. 67 - 6250

Buenos Aires

Jekše Ektor

MIZARSKA DELAVNICA

Dr. Luis Belaustegui 4466

U. T. 67-3621

RESTAURACIJA

"PRI ŠKODNIKU"

Kroglišče in Keglišče

Jožef Škodnik

Añasco 2652 U. T. 59-8995